

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 63/2018 (17)(Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6»
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIO ELIOS NETWORK LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Ιανουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσω Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η υπόθεση εκδικάστηκε σε δύο συνεδρίες της Αρχής, στην υπ. αρ. 38/2019 ημερομ. 16/10/2019 και στην υπ. αρ. 3/2020, ημερομ. 22/1/2020. Στη συνεδρία ημερομ. 16/10/2019 (ενώπιον ολομέλειας) παρευρέθηκαν, εκ μέρους του ραδιοφωνικού οργανισμού, ο Διευθυντής του κ. Διονύσης Διονυσίου και η Δικηγόρος του, κ. Κάλια Γεωργίου.

Η απόφαση της Αρχής δεν είναι ομόφωνη. Με την απόφαση της πλειοψηφίας συμφωνούν η Πρόεδρος κ. Ρόνα Πετρή Κασάπη, η Αντιπρόεδρος κ. Μαρία Κούσιου και τα Μέλη κ.κ. Σέργιος Ποΐζης, Χρύσω Τσόκκου και Πάνος Κανελλόπουλος.

Τα Μέλη της Αρχής κ.κ. Τάσος Κυρμίτσης και Αγγελική Λαζάρου, έχουν διαφορετική απόφαση (απόφαση μειοψηφίας).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει αυτεπάγγελα τις από μέρους του οργανισμού πιθανές παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β) και 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

...

(β) της ψηλής ποιότητας·

...

(δ) της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας·

...

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

25 Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

...

(3) Απαγορεύεται:

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαίσθητες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων·

...

Υστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **16/5/2019**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, έχετε το δικαίωμα να τις υποβάλετε γραπτώς και/ή προσωπικώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Η υποβολή των παραστάσεων μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής σας.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε γραπτώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε όπως τις υποβάλετε στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός εικοσιπέντε (25) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να υποβάλετε προσωπικώς τις εξηγήσεις και/ή τις παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείστε να πληροφορήσετε την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της παρούσας επιστολής ότι επιθυμείτε να τις υποβάλετε προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθείτε ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν επιθυμείτε να επιθεωρήσετε τον διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, ώστε να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στις ανωτέρω καθορισμένες προθεσμίες, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Σε περίπτωση που η Αρχή, μετά την εξέταση όλων των δεδομένων της υπόθεσης, καταλήξει σε εύρημα παράβασης, τότε θα κληθείτε να υποβάλετε τις θέσεις σας αναφορικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων».

Οι διερευνώμενες παραβάσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιον του οργανισμού, εκτίθενται στα υποστοιχεία 1-6 που ακολουθούν:

1. Στις 24/7/2018, μεταξύ των ωρών 17:00–18:15, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «Δελτίο Θυέλλης», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του άρθρου 26(1)(β) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Εκφωνητής: ... Και σ' όλα αυτά, έρχεται ξαφνικά ... έρχεται η περίπτωση ... ενός ανθρώπου που ονομάζεται Αμβρόσιος. ... Μητροπολίτης Καλαβρύτων. ... Και ο Μητροπολίτης τους σήμερα, είναι ξεκάθαρα νεοναζιστής και μισάνθρωπος. Ένας γνωστός μισάνθρωπος. Είναι γι' αυτόν που θεώρησε σκόπιμο να με καταδικάσει η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης, επειδή αναφέρθηκα ... στο μίσος το οποίο εξέφραζε ... για τα παιδιά των προσφύγων ... ότι είτε πως αν είχε όπλο θα ... σκότωνε ομοφυλόφιλα άτομα ... και πολλά άλλα πράγματα αδιανόητα, άθλια, εμετικά, όχι μόνο για ένα άνθρωπο ο οποίος, υποτίθεται ότι είναι άνθρωπος του Θεού, αλλά και γενικότερα. Επειδή τον είχα αποκαλέσει λοιπόν «τράγο» σε κάποια εκπομπή, ήρθε η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και μου 'βαλε πρόστιμο ...

Εκφωνητής: ... Θα χαρεί λοιπόν φαντάζομαι, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης να ακούσει σήμερα πως ο τύπος αυτός, ο Μητροπολίτης Καλαβρύτων, τον οποίο φυσικά και δε θα ξαναποκαλέσω «τράγο», διότι μετά θα έχω καινούργιο πρόστιμο ... είπε αυτός ο τύπος σήμερα ότι τα όσα συνέβησαν, εξήντα νεκροί, τα παιδιά που ... κήκαν με τους γονείς τους ... συμβαίνουν στην Ελλάδα διότι είναι Πρωθυπουργός ο Τσίπρας και επειδή είναι άθεος λέει ... μίλησε για άθεους Πρωθυπουργούς και επιτελεία που, με την αθεΐα τους, διεγείρουν την οργή του Θεού. ... Ένα παραλήρημα ο άνθρωπος, είναι ολοφάνερα φρενοβλαβής, δεν υπάρχει νομίζω άνθρωπος ο οποίος δεν χρίζει άμεσης νοσηλείας και άμεσης μεταγωγής σε ψυχιατρικό νοσοκομείο, ο οποίος να μπορεί να, την ώρα που υπάρχουν άνθρωποι στο Γενικό Αθηνών και αναγνωρίζουν τις σορούς των παιδιών τους και των αντράδων τους ... να λέει αυτά τα πράγματα. Ένας άνθρωπος και να ... θεωρούμε ότι αυτός ο άνθρωπος μπορεί να έχει σώας τας φρένας. Δεν έχει σώας τας φρένας ένας τέτοιος άνθρωπος. ... πέραν από την κακία που βγάζει, είναι ολοφάνερα ανισόρροπος αυτός ο άνθρωπος, τον οποίο ... δεν θα τον αποκαλέσω «τράγο», γιατί είναι παρά πολύ ευαίσθητη η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης μ' αυτά τα ζητήματα. ... Οπότε σ' αυτές τες αντιλήψεις είναι που βασίζονται όλοι αυτοί οι διαταραγμένοι ... και επιμένω σ' αυτό, δεν υπάρχει περίπτωση ένας άνθρωπος να μην είναι διαταραγμένος και φρενοβλαβής και να πιστεύει ότι, μια τόσο μεγάλη φυσική καταστροφή η οποία επέρχεται,

προκαλείται όχι από ανθρώπινη υπαιτιότητα ... αλλά από την οργή ενός καταφαντασίαν πλάσματος ή δεν ξέρω εγώ τι, που υπάρχει στον ουρανό και ο οποίος μας εκδικείται και ο οποίος, κατά τ' άλλα, είναι πανάγαθος και μας αγαπά και επειδή μας αγαπά, καίγονται ζωντανά παιδιά ...

Εκφωνητής (διαβάζει μήνυμα): *«Ρε Κώστα, εν πολλὰ σοβαρό το θέμα για να δίνουμε βήμα στον κάθε τρελό», λέει. ... «Το καλύτερο είναι να μην αναπαράγονται οι δηλώσεις ενός παράφρονα».*

Εκφωνητής: *Σ' αυτή την περίπτωση δεν είναι ... θέμα αναπαραγωγής των δηλώσεων του παράφρονα. Καταλαβαίνω αυτό που λέτε. ... Αλλά από την άλλη, ούτε και με το να το αποκρύπτουμε ... κάνουμε κάτι. ... Εγώ θα πω το εξής: οποιοσδήποτε άνθρωπος ανάμεσα μας ... πιστεύει ότι όντως υπάρχει μία ανώτερη δύναμη ... κάποιιοι το πιστεύουν, κάποιιοι δεν το πιστεύουν, καλό και το ένα, καλό και το άλλο, δεν έχω κανένα πρόβλημα, αλλά αν πιστεύει ότι όντως, αυτή η ανώτερη δύναμη ... για να τιμωρήσει την Ελλάδα επειδή, λέει, ζει αστεφάνωτος με ... την γυναίκα του ο Τσίπρας και διάφορες άλλες ανοησίες που γράφει αυτός ο διαταραγμένος, αυτός ο ψυχοπαθής ο Καλαβρύτων ... έχει προκαλέσει το θάνατο εξήντα ανθρώπων ... αυτός ο άνθρωπος, οποιοσδήποτε και να είναι ... πρέπει, άμεσα όμως, άμεσα ... να πάει σε ψυχίατρο. Διότι έχει σοβαρό πρόβλημα αυτός ο άνθρωπος. Πρέπει να πάει να τον δει γιατρός και να συζητήσει μαζί του και να δει το θέμα μιας φαρμακευτικής αγωγής. Κανένας άνθρωπος, στοιχειωδώς εχέφρονας ... δεν μπορεί να δεχτεί ότι αυτό το πράγμα είναι θεία δίκη ... Και επιτέλους, πρέπει να κάνουμε τη ρήξη με τους φρενοβλαβείς και με τους ψεκασμένους και με τον κάθε ... παράφρονα, ο οποίος πλέον έχει αποκτήσει δημόσιο βήμα μέσα από τα social media. ...*

Εκφωνητής (διαβάζει μήνυμα): *«Όσοι έχουν ... αντίθετη άποψη από 'σένα, είναι φρενοβλαβείς και ψεκασμένοι. Μπορεί να είσαι εσύ ο Θεός» ...*

Εκφωνητής: *... Δεν έχω πει όμως ότι όσοι έχουν αντίθετη άποψη από 'μένα. Αν πραγματικά το πιστεύετε αυτό κι ότι με όσα έχετε ακούσει ... να λέω αυτά τα τελευταία λεπτά ... καταλάβατε ότι αυτό είπα, ότι όσοι έχουν αντίθετη άποψη ... από 'μένα είναι φρενοβλαβείς και ψεκασμένοι, τότε έχω ένα πολύ καλό νέο να σας πω: ψεκασμένος μπορεί να είστε, φρενοβλαβής όχι κατ' ανάγκη. Απλώς είναι χαμηλός ο δείκτης νοημοσύνης σας και δε μπορείτε να καταλάβετε τι λέει κάποιος στο ραδιόφωνο. Ή τον έχετε κατεβάσει οικειοθελώς, για να καταλάβετε αυτά που θέλετε εσείς. ...*

(ο εκφωνητής διευκρινίζει, μεταξύ άλλων, ότι αυτό που είπε είναι ότι **ο οποιοσδήποτε κατ' ελάχιστον πιστέψει ή πει ότι τα όσα κακά έγιναν στην Ελλάδα με τις πυρκαγιές ή/και από οποιαδήποτε άλλη φυσική καταστροφή, είναι θεία δίκη, αυτός ο άνθρωπος είναι φρενοβλαβής, έχει πρόβλημα και πρέπει να πάει να τον δει γιατρός**). ...

Εκφωνητής: *... Απλά εγώ ... είπα δύο πράγματα βασικά σήμερα και επιτρέψτε μου να τα επαναλάβω: το πρώτο θέμα ... είναι ότι δεν μπορεί να γράφει κάποιος «ο Θεός να βάλει το χέρι του», διότι αυτός ο άνθρωπος έχει ένα ηθικό πρόβλημα. Ή κατεβάζει εντελώς το διακόπτη της λογικής του ή έχει ένα πάρα πολύ σοβαρό ηθικό πρόβλημα, διότι αποδέχεται ως Θεό ... ένα πράγμα ... που πιστεύει ότι υπάρχει και το οποίο πιστεύει ότι έχει κάψει μια οικογένεια ζωντανή*

... και τώρα θα βοηθήσει, ενώ μπορούσε να το σταματήσει και δεν το έκανε ... Όταν δίνουμε την όποια ηθική υπόσταση σ' ... αυτή τη σκέψη, σ' αυτό το ... λάθος της λογικής ... τότε δύο ... τινά μπορεί να ισχύουν: είτε ότι αποδεχόμαστε ότι ... παραλογοιζόμαστε και αποδεχόμαστε ότι ο Θεός, ο πανάγαθος Θεός, αφήνει τα πράγματα να συμβούν και αφήνει τον κόσμο να πεθαίνει με τόσο μαρτυρικό τρόπο ή ο Θεός δεν είναι τόσο καλός όσο νομίζετε. ...

2. Στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

3. Στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **1**.

4. Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Εκφωνητής: *... έχει ξεδιπλωθεί, για άλλη μια φορά ... είμαστε σε θέση να καταλάβουμε ... πόσος παρανοϊκός κόσμος κυκλοφορεί εκεί έξω. ... δεν πρέπει να κρίνουμε από κάποια πράγματα μεμονωμένα για το τι συμβαίνει. Για παράδειγμα ... πολύς κόσμος ... δεν ακολούθησε ή δεν επικρότησε, ελάχιστοι είναι αυτοί που το έκαναν για την ακρίβεια ... τις αθλιότητες που είχε πει αυτός ο τύπος ο Καλαβρύτων, τον οποίον, ξέρετε, δεν μπορώ να τον αποκαλώ τίποτ' άλλο ... δεν ακολούθησε πάρα πολύς κόσμος ... όχι διότι άλλαζε κάτι σε σχέση ... μ' αυτόν όλο τον θρησκευτικό παραλογισμό και τη βλακεία που υπάρχει και το φανατισμό που υπάρχει και το πως τα πλήθη των ηλιθίων ... στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, έχουν καταλάβει το δημόσιο διάλογο. Πάρα πολύς κόσμος δεν ακολούθησε τον Αμβρόσιο, ειδικά σ' αυτή την ατάκα, διότι ... πρέπει κανείς να είναι φοβερά ... ηλίθιος για να αποδεχτεί ότι ... υπάρχει μία ανώτερη δύναμη τάχα, η οποία τιμώρησε τον κόσμο κιόλας ... γιατί είναι Πρωθυπουργός άθεος. Δηλαδή, εκείνο εκεί μιλάμε πλέον για ένα ... βήμα, δεν είμαι σίγουρος εάν είναι πριν την νοητική στέρηση ή μετά τη νοητική στέρηση. Πάντως ... είναι κλινικό το θέμα. ...*

*Εξηγείται επιστημονικά. ... Δεν τον ακολούθησε ... διότι ο περισσότερος κόσμος, ακόμη κι απ' αυτούς τους ηλίθιους, είχαν την ικανότητα να καταλάβουν ή επειδή ήταν πολύ συγκλονισμένοι με τα όσα βλέπουμε ... για αυτή την ... πρωτοφανή τραγωδία ... που έχει ... συμβεί ... στην Ελλάδα, είπαν ότι ... δεν τον ακολουθούν σ' αυτό το πράγμα. ... Την ίδια ώρα όμως, εγώ λέω πως δεν αλλάζει κάτι. Διότι βλέπουμε άλλα πράγματα, τα οποία παραπέμπουν ακριβώς στο ίδιο πράγμα. Ο θρησκευτικός παραλογισμός ... η απόρριψη της λογικής και η αποδοχή ... παράλογων και ενίοτε παρανοϊκών θέσεων, είναι ένα πράγμα το οποίο δεν αλλάζει. Μπορεί σε μία πολύ ακραία περίπτωση ... να μην ακολουθεί κάποιος τον Αμβρόσιο. Αλλά δεν σημαίνει ότι δεν ακολουθεί άλλους Αμβρόσιους. Έγινε ... όλος αυτός ο ντόρος και ξαφνικά προκύπτει ο Γέροντας Νεκτάριος Μουλατσιώτης. Είναι Αρχιμανδρίτης. Ο οποίος λέει: «Αδελφοί μου, πώς είναι δυνατόν να αναμένουμε την ευλογία ... και την προστασία του Κυρίου και Θεού μας από εθνικές και άλλες συμφορές που βρίσκουν την Ελλάδα όταν, ενώπιον 36000 Ελλήνων, ο τραγουδιστής του συγκροτήματος "Iron Maiden" ... ατίμασε τον τίμιο σταυρό, πετώντας τον περιφρονητικά στο έδαφος, ενώ εκείνη τη στιγμή οι Έλληνες, αντί να του γυρίσουν την πλάτη, τον χειροκροτούσαν και ζητωκραύγαζαν;». Αν πάτε ... κάτω από ... τα "shares" αυτού του κειμένου, το οποίο λέει το ίδιο πράγμα που είπε κι ο Καλαβρύτων ... απλώς ο Καλαβρύτων το είπε πολύ πιο έντονα, **διότι ο Καλαβρύτων είναι ψυχοπαθής, είναι για το ψυχιατρείο ... ο άνθρωπος είναι ... κανονικά, είναι κλινική περίπτωση. Θέλει μεταγωγή. Κι αυτός βεβαίως, προφανώς έτσι είναι για να ... δηλώνει δημόσια, να πιστεύει και να δηλώνει δημόσια αυτό το πράγμα.** Αλλά, λέει ακριβώς το ίδιο πράγμα: «Δοξάζουμε τον Κύριο μας», λέει ... «διότι είναι ο Θεός της αγάπης. Δεν εκδικείται, δεν ανταποδίδει ποτέ κακό αντί κακού», προσέξτε. «Όταν όμως εμείς του γυρίζουμε την πλάτη, τον περιφρονούμε και με τον τρόπο μας του ζητούμε να αναχωρήσει από τη ζωή μας». ... «Ξεχνούμε όμως ότι, όταν φεύγει ο Χριστός, έρχεται δυστυχώς ο διάβολος που σκορπά το θάνατο ... και πολλές άλλες συμφορές». Δηλαδή, αυτά που έγιναν στην Ελλάδα και κάηκε τόσος κόσμος ... είναι, μας λέει κι αυτός ... αποτέλεσμα, όχι της οργής του Θεού ακριβώς, όπως το θέτει ο άλλος, αλλά του γεγονότος ότι, επειδή ο Θεός ... θύμωσε που ... κάποιοι του γύρισαν την πλάτη, σηκώθηκε και έφυγε, λέει, ο Θεός ... Αυτοί οι άνθρωποι λένε βασικά τα ίδια πράγματα. **Κυκλοφορούν και οι δύο έξω. Ελεύθεροι. Δεν τους παρακολουθεί ψυχίατρος, δεν βρίσκονται σε κανένα ψυχιατρικό ίδρυμα, όπως και βεβαίως όλοι οι οπαδοί τους από κάτω. ... Στην περίπτωση αυτού του Μουλατσιώτη, από κάτω, αν μπειτε και διαβάσετε, θα ... δείτε ότι, επειδή ακριβώς είναι ήπια διατυπωμένο, αυτά τα πλήθη των ηλιθίων και των ψεκασμένων και των ... φρενοβλαβών, τα οποία είναι πάρα πολύ μεγάλα δυστυχώς και στην Ελλάδα και εδώ, δυστυχώς ... είναι από κάτω και λένε «ναι», «όντως», «έτσι είναι». ... Και δεν πρέπει να υποτιμούμε ποτέ τη ζημιά που μπορούν να προκαλέσουν όλοι αυτοί οι ηλίθιοι και ο καθένας απ' αυτούς τους ηλίθιους ... ξεχωριστά. ...***

Εκφωνητής: ... Υπάρχει λοιπόν και μία πολύ χειρότερη ... ιστορία απ' αυτήν του ... Μουλατσιώτη. ... Είναι η εικόνα της Παναγίας που έμεινε όρθια. Σ' ένα από τα πολλά σπίτια στη Ραφήνα που κάηκαν ... έξω από το σπίτι, υπήρχε πάνω σε ένα πεζούλι ... μία εικόνα της Παναγίας. ... Το σπίτι κάηκε ... Και ξαφνικά αυτό το πράγμα γίνεται "share", διότι λέει μπήκαν

οι διασώστες και δάκρυσαν και γονάτισαν και έκαναν το σταυρό τους ... Και είδαν, λέει, αυτή την εικόνα εκεί ... η οποία σώθηκε, λέει. ... Δεν κάηκε. Η οποία εικόνα, κάηκε. Κι αν την δει κανείς, θα δει ότι είναι καμένο το πρόσωπο της Παναγίας και του Χριστού. Έμεινε το μεταλλικό ... και γύρω-γύρω φαίνεται ότι είναι καμένη ... **Κι αυτό το πράγμα κυκλοφορεί και έχει γίνει “viral” και είναι ... όλος ο κόσμος είναι εκστασιασμένος μ' αυτή την μεσαιωνική ανοησία.** Τη στιγμή που δεν έρχεται ένας άνθρωπος να σκεφτεί το απλούστερο των πραγμάτων: τί πιο προσβλητικό υπάρχει για να πει κανείς για την Παναγία, ότι την ώρα που πέθαναν ογδόντα άνθρωποι ... η ίδια διέσωσε την εικόνα της και δεν την διέσωσε κιόλας ... Υπάρχει κάτι πιο βλάσφημο που μπορεί να ... πει κάποιος για την Παναγία απ' αυτό το πράγμα; Και μάλιστα, αν δείτε από κάτω τα σχόλια ... μπήκαν διάφοροι και είπαν «Καλά είσαστε σοβαροί; ... Ποιό θαύμα ...». Και τους είχαν, αν δείτε τις επιθέσεις και τις εκφράσεις με τις οποίες επιτίθονται όλοι αυτοί ... ή τα “like” που παίρνουν ... βάζουν κατάρες ... και είναι 150, 200, 300 τα “likes” πάνω στο σχόλιο με τις κατάρες. **Εκστασιασμένοι ... Όλοι αυτοί λοιπόν, οι οποίοι μπορεί να μην εκφράστηκαν για τον Αμβρόσιο, αλλά εκφράστηκαν και εκφράζονται και είναι παντού και ... είναι πάρα πολύ επικίνδunami. Είναι ... αυτό που είπε ο Εσο, «η δικτατορία των ηλιθίων», αλλά είναι και επικίνδunami ηλίθιοι συν της άλλης, διότι μας οδηγούν ... αυτό πιστεύω τουλάχιστον εγώ, με μαθηματική ακρίβεια ... σ' ένα επίπεδο βαρβαρότητας. Αυτό είναι που πιστεύω, εγώ τουλάχιστον. Όλοι αυτοί οι Ταλιμπάν που περιφέρονται εκεί έξω. ...**

Εκφωνητής: ... έλεγα προηγουμένως για το νέο κρούσμα που είχαμε ... τον Γέροντα Νεκτάριο Μουλατσιώτη, ο οποίος είπε ... κάτι ανάλογο μ' αυτό που είπε κι ο Αμβρόσιος ... **Ένας ακόμη λοιπόν διαταραγμένος λέει το ίδιο πράγμα που είχε πει κι ο ... Αμβρόσιος, αλλά δε λέει ακριβώς ότι ο Θεός είναι που το 'κανε αυτό ... Ο Γέροντας Νεκτάριος Μουλατσιώτης λέει, είναι ο ιδρυτής των «Παπαροκάδων» ... Θυμάστε αυτή τη γελοιότητα που ... είχαν κάνει επί Χριστόδουλου, άλλη μεγάλη μορφή εκείνος ... Εγώ το βρήκα ό,τι πιο εκτρωματικό είχα δει ποτέ. ... Μιλάμε ότι ήταν ... θεωρούσα ότι ήταν πέραν της πύλης, όχι της κολάσεως, του ψυχιατρείου. ... Αλλά αυτός ο τύπος, που τώρα αποφάσισε ότι εξήγησε, μέσω των “Iron Maiden”, μ' έναν ανάλογο ... μια ανάλογη σχιζοφρενική προσέγγιση ... το τι έγινε στην ... Ελλάδα ... αυτός ο τύπος ... συνεχίζει. ...**

Εκφωνητής (διαβάζει μήνυμα): ... «Φίλε Κώστα σ' ακούω και μ' αρέσεις. Ωραία τα λες ... αλλά για πες μου, πώς την παλεύουμε μ' όλους αυτούς τους άρρωστους και τί μέλλον έχουμε ή πώς τους γιατρεύουμε; ...». ...

Εκφωνητής: ... είναι ένα μεσαιωνικό σκοτάδι το οποίο έχει απλωθεί πάνω από την Ελλάδα και ... την Κύπρο σε πάρα πολλά πράγματα, το οποίο δεν εκφράζεται, απλά εκφράστηκε πολύ πιο έντονα μέσα απ' αυτό που είπε αυτή τη στιγμή ... **αυτός ο άθλιος τύπος, ο Καλαβρύτων, ο άθλιος, ο πανάθλιος άνθρωπος ...**

Εκφωνητής (διαβάζει μήνυμα): ... «Αν επενέβαινε ο Θεός στις ζωές των ανθρώπων, δεν θα ήταν Θεός αλλά δικτάτορας», λέει ένα ... μήνυμα. «Αυτό που με λυπεί πολύ, είναι ο σκοταδισμός που μας περιβάλλει. **Μας περιβάλλουν και μας διοικούν πολλοί Χριστιανοταλιμπάν.** ...

Εκφωνητής: ... φυσικά και δεν θα απαγορευτεί σε κανένα να είναι χριστιανός. Ο καθένας μπορεί να λέει ότι θέλει. **Απλώς θα πρέπει να υπάρχει αντίλογος σε αυτή την, είτε σε, σε ...**

σκατόψυχες παρεμβάσεις, όπως είναι αυτή του Αμβρόσιου, δηλαδή, και παρουσίες κιόλας. Διότι αυτός ανοίγει το στόμα του και εμείς βασικά, που είπε και τις προάλλες ο Αρχιεπίσκοπος, στρέφει δηλαδή ... είτε σε οποιοσδήποτε άλλες ανοησίες. Θα πρέπει να υπάρχει αντίλογος στη βλακεία, στο φανατισμό, στη σκατοψυχιά, σ' όλα αυτά τα πράγματα, θα πρέπει να υπάρχει αντίλογος. Δεν μπορεί να σας ενοχλούν μόνο, ας πούμε το "ISIS" και οι Ταλιμπάν και οι ... φανατικοί και οι παρανοϊκοί άλλων θρησκειών. Θα πρέπει να μας ενοχλούν όλοι ή να μην μας ενοχλεί κανείς. ...

5. Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **4**.

6. Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου **4**.

Ο οργανισμός, με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Κάλιας Γεωργίου (Κάλια Γεωργίου ΔΕΠΕ), ημερομ. **20/5/2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, ενημέρωσε την Αρχή ότι θα υποβάλει προσωπικώς τις εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή θέσεις του αναφορικά με την παρούσα υπόθεση.

Με επιστολή του Οικονομικού του Διευθυντή κ. Χάρη Νικολαΐδη, ημερομ. **20/5/2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, ο οργανισμός ζήτησε επιθεώρηση του διοικητικού φάκελου της υπόθεσης. Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **22/5/2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ')**, έκανε δεκτό το αίτημα για επιθεώρηση. Σχετικά με το θέμα της επιθεώρησης, είναι η επιστολή της Αρχής προς τον οργανισμό και το φύλλο ενημέρωσης διοικητικού φάκελου, ημερομ. **29/5/2019**, αντίγραφα των οποίων επισυνάπτονται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ'**. Στις **4/6/2019**, ο κ. Χάρης Νικολαΐδης επιθεώρησε τον εν λόγω διοικητικό φάκελο (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε'**).

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **26/9/2019 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ')**, κάλεσε τον οργανισμό και/ή τη Δικηγόρο του, να παραστούν στη συνεδρία της που θα πραγματοποιηθεί στις **16/10/2019**, για να υποβάλουν προσωπικώς τις εξηγήσεις, παραστάσεις και/ή τις θέσεις τους.

Στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ. **16/10/2019**, παρευρέθηκαν, εκ μέρους του ραδιοφωνικού οργανισμού «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6», ο Διευθυντής του κ. Διονύσης Διονυσίου και η Δικηγόρος του, κ. Κάλια Γεωργίου.

Αρχικά έγινε μια σύντομη παρουσίαση της υπόθεσης από τον ερευνώντα Λειτουργό της Αρχής, κ. Μάριο Κοντάκη. Στη συνέχεια, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Κάλια Γεωργίου, ενημέρωσε την Αρχή ότι ο οργανισμός έχει ετοιμάσει σχετική δήλωση, την οποία θα καταθέσει. Επίσης, ζήτησε να ξεκινήσει τη διαδικασία με αντεξέταση του ερευνώντος Λειτουργού και η Αρχή συμφώνησε.

Η κ. Γεωργίου ανέφερε ότι έναυσμα για την υπόθεση ήταν δύο παράπονα, τα οποία υποβλήθηκαν στην Αρχή τηλεφωνικά. Κατόπιν, σημείωσε, ο ερευνών Λειτουργός υπέβαλε το πόρισμά του. Η κ. Γεωργίου ρώτησε τον Λειτουργό κατά πόσο προέβη σε νέα διερεύνηση, γιατί ανακλήθηκε κάποια παλιά απόφαση.

Ο ερευνών Λειτουργός απάντησε θετικά και συγκεκριμένα ότι η Αρχή ανακάλεσε την απόφασή της, όσον αφορά στην υπό εξέταση υπόθεση, λόγω αλλαγής στη σύνθεσή της, σε συνάρτηση με τα ευρήματα του Διοικητικού Δικαστηρίου στην Προσφυγή υπ' αρ. 1873/2012. Επιπρόσθετα, ο Λειτουργός διευκρίνισε ότι η Αρχή, με επιστολή της, ενημέρωσε σχετικά τον οργανισμό και ότι ο ίδιος υπέβαλε στην Αρχή ταυτόριθμο σημειώματά του, με το οποίο υιοθέτησε και επανέλαβε το αρχικό πόρισμά του, συμπεριλαμβανομένου και του Πίνακα Α'.

Η κ. Γεωργίου ζήτησε από τον ερευνώντα Λειτουργό να δείξει στο σημειώματά του, ημερομ. 21/9/2018, την αιτιολογία. Ο Λειτουργός ανέφερε ότι, μετά τη διερεύνηση και απομαγνητοφώνηση του προγράμματος, προέβη σε αναλυτική παράθεση των γεγονότων. Όσα διαπιστώσε, ανέφερε ο Λειτουργός, υπάρχουν στο σημειώματά του. Στον Πίνακα Α', γίνεται αναλυτική παράθεση των γεγονότων και των όσων μεταδόθηκαν. Βάσει όλων αυτών, συμπλήρωσε ο Λειτουργός, η Αρχή κατέληξε στις πιθανές παραβάσεις που διατυπώθηκαν εναντίον του οργανισμού. Η κ. Γεωργίου ρώτησε τον Λειτουργό εάν υπάρχει στο σημειώματά του άλλη αιτιολογία. Πιο συγκεκριμένα ρώτησε το εξής: «Υποβάλατε το πόρισμα σας με βάση τον Κανονισμό 42(5), χωρίς να έχετε δώσει άλλη αιτιολογία;». Ο Λειτουργός απάντησε ότι στον Πίνακα Α' υπάρχουν αναλυτικά, μεταξύ άλλων, οι ημερομηνίες, οι ώρες και τα όσα σχετικά μεταδόθηκαν στο υπό διερεύνηση πρόγραμμα, τις δύο ημερομηνίες που διερευνήθηκαν, και βάσει αυτών αποφασίζει η Αρχή.

Στο σημείο αυτό, η Πρόεδρος της Αρχής διευκρίνισε ότι ο ερευνών Λειτουργός παραθέτει τα γεγονότα και το Συμβούλιο της Αρχής, βάσει όσων έχει ενώπιόν του, αποφασίζει. Η κ. Γεωργίου ρώτησε εάν «αυτό μόνο υπέβαλε» ο Λειτουργός. Η Πρόεδρος της Αρχής απάντησε ότι ο Πίνακας Α' παρέχει την απαιτούμενη αιτιολογία. Η κ. Γεωργίου ρώτησε «Ακούσατε μόνο την εκπομπή;». Η Πρόεδρος της Αρχής διερωτήθηκε τι άλλο θα έπρεπε να έχει ακούσει

η Αρχή. Η κ. Γεωργίου ρώτησε την Πρόεδρο της Αρχής το εξής: «Απαντάτε εσείς για τον Λειτουργό;». Η Πρόεδρος της Αρχής διευκρίνισε ότι η διαδικασία είναι οιονεί δικαστική, ότι δεν είναι δικαστική και ότι μπορούν να παρεμβαίνουν καθώς γίνεται η αντεξέταση του Λειτουργού.

Η κ. Γεωργίου ρώτησε τον ερευνώντα Λειτουργό αν τα παράπονα που υποβλήθηκαν ήταν ανώνυμα ή επώνυμα. Ο Λειτουργός απάντησε ότι με βάση τη νομοθεσία που διέπει την προστασία προσωπικών δεδομένων, όσον αφορά στη γνωστοποίηση προσωπικών δεδομένων (ακόμα και του ονόματος), η Αρχή έχει υποχρέωση να προστατεύει την ανωνυμία του παραπονούμενου. Ακόμα και να αφήσει το όνομα του ο παραπονούμενος, συμπλήρωσε ο Λειτουργός, η Αρχή οφείλει να προστατεύσει τα προσωπικά του δεδομένα. Η κ. Γεωργίου επανέλαβε την ερώτηση της και ο ερευνών Λειτουργός απάντησε ότι ο παραπονούμενος άφησε το όνομά του. Η κ. Γεωργίου ρώτησε τον Λειτουργό εάν πρόκειται για το ίδιο άτομο που υπέβαλε τα παράπονα και τις δύο φορές. Η Πρόεδρος της Αρχής τοποθετήθηκε λέγοντας ότι το συγκεκριμένο στοιχείο (πληροφορία), δεν είναι απαραίτητο να δοθεί. Στη συνέχεια, Μέλη του Συμβουλίου προέτρεψαν τον ερευνώντα Λειτουργό να απαντήσει και ο Λειτουργός απάντησε θετικά, ότι δηλαδή πρόκειται για το ίδιο άτομο.

Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι θεωρεί ότι χρειάζεται να εξεταστεί η εμπέλεια και η απήχηση του παραπόνου που υποβλήθηκε. Ένας άνθρωπος, συμπλήρωσε, πήρε δύο φορές και υπέβαλε παράπονο ενώ ταυτόχρονα υπήρχαν και τόσα άλλα άτομα που άκουγαν το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Διερωτήθηκε πόσοι όντως ενοχλήθηκαν και αυτός ο ένας, ποιος είναι. Η Πρόεδρος της Αρχής διευκρίνισε ότι ανεξαρτήτως των πόσων ακροατών ενοχλήθηκαν, η Αρχή οφείλει να εξετάσει το παράπονο που υποβλήθηκε.

Η κ. Γεωργίου ανέφερε ότι ο κ. Κοντάκης κατέγραψε το ένα παράπονο και η Λειτουργός της Αρχής κ. Αντιγόνη Θεμιστοκλέους το άλλο. Η κ. Γεωργίου ρώτησε τον ερευνώντα Λειτουργό κατά πόσο ξαναμίλησε με τον παραπονούμενο. Ο Λειτουργός απάντησε αρνητικά. Ανέφερε ότι δεν υπήρχε λόγος, ότι δεν χρειαζόταν η οποιαδήποτε διευκρίνιση ώστε να ξαναμιλήσει με τον παραπονούμενο. Ο Λειτουργός πρόσθεσε ότι στη συνέχεια του έγινε η ανάθεση για διερεύνηση από τον Διευθυντή, προχώρησε σε ακρόαση του προγράμματος, κατέγραψε τα γεγονότα και υπέβαλε το πόρισμά του. Ο Διευθυντής της Αρχής διευκρίνισε ότι, ο ή η Λειτουργός που καταγράφει το παράπονο, δεν σημαίνει ότι θα το εξετάσει κιόλας. Απλώς το καταγράφει.

Ο κ. Διονυσίου ρώτησε τον Διευθυντή της Αρχής κατά πόσον έχει τη διακριτική ευχέρεια να φιλτράρει τα παράπονα που λαμβάνει και κατά πόσον η Αρχή είναι υποχρεωμένη, για κάθε παράπονο που θα υποβληθεί, οτιδήποτε και αν αυτό αφορά, να διατάξει τη διεξαγωγή έρευνας. «Πού είναι η διακριτική σας ευχέρεια;», ρώτησε ο κ. Διονυσίου.

Ο Διευθυντής της Αρχής απάντησε ότι η Αρχή λαμβάνει καθημερινά αρκετά παράπονα. Πρόσθεσε ότι, είναι συνταγματικό δικαίωμα του κάθε πολίτη να υποβάλει παράπονο και υποχρέωση της Αρχής να το διερευνήσει. «Δεν μπορώ να πω στον πολίτη ότι δεν θα το εξετάσω, γιατί το παράπονο δεν έχει ουσία», συμπλήρωσε ο Διευθυντής της Αρχής. Ανέφερε επίσης ότι υπάρχουν φίλτρα. Ο Λειτουργός ξεκινά τη διερεύνηση του παρακολουθώντας το επίμαχο πρόγραμμα. Ακολούθως καταγράφει εάν, κατά τη δική του κρίση, υπάρχουν πιθανές παραβάσεις της νομοθεσίας και υποβάλει το πόρισμα του ενώπιον του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο αποφασίζει αν υπάρχει παράβαση της νομοθεσίας ή όχι. Ο Λειτουργός, διευκρίνισε, απλώς παραθέτει τα γεγονότα, δεν αποφασίζει.

Το Μέλος της Αρχής κ. Τάσος Κυρμίτσης, ανέφερε ότι δεν έχει σημασία αν είναι ένας ή δέκα οι παραπονούμενοι και έδωσε ως παράδειγμα τον αστυνομικό που αυτεπάγγελτα μπορεί να καταγράψει την υπέρβαση του ορίου ταχύτητας από οδηγούς.

Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι στο παράδειγμα του κ. Κυρμίτσης, το θέμα είναι αντικειμενικό. Στην προκειμένη περίπτωση, συμπλήρωσε, υπάρχουν φιλοσοφικά και πολιτικά θέματα, όχι τόσο ξεκάθαρα και διερωτήθηκε αυτά πώς μετριοούνται. Ο κ. Κυρμίτσης ανέφερε ότι στο πόρισμα επισημαίνεται αν υπάρχουν πιθανές παραβάσεις ή όχι. Η κ. Γεωργίου ρώτησε το εξής: «Στο πόρισμα ο Λειτουργός παραθέτει γεγονότα χωρίς τη γνώμη του. Έτσι είναι όλα τα σημειώματα;». Ο Διευθυντής της Αρχής απάντησε θετικά. Πρόσθεσε ότι είναι λάθος να υπάρχει η γνώμη του Λειτουργού, που να καθοδηγεί το Συμβούλιο. Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι η αναφορά για πιθανή παράβαση, έμμεσα εκπορεύεται και μια υποψία, μια γνώμη. Το Μέλος της Αρχής κ. Αγγελική Λαζάρου διευκρίνισε ότι, υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που ο Λειτουργός ανέφερε στο πόρισμα του ότι υπάρχει πιθανή παράβαση και το Συμβούλιο αποφάσισε ότι δεν υπάρχει. Η τελική κρίση, συμπλήρωσε, εναπόκειται στο Συμβούλιο.

Η κ. Γεωργίου ανέφερε ότι μετά την ανάκληση της απόφασης, ως φαίνεται στο πρακτικό ημερομ. 3/5/2019, προστέθηκαν νέες κατηγορίες παραβάσεων. Ο ερευτών Λειτουργός συμφώνησε με τη Δικηγόρο του οργανισμού. Συμπλήρωσε ότι, όπως φαίνεται στο ταυτάρθμο σημείωμά του, ημερομ. 23/4/2019, υιοθέτησε το αρχικό πόρισμά του, ως επίσης και τον συνημμένο σε αυτό Πίνακα Α'. Η Αρχή, πρόσθεσε, όταν επανεξέτασε την υπόθεση, αποφάσισε να προστεθούν οι τέσσερις νέες πιθανές παραβάσεις. Εγώ έπραξα ως ακριβώς αποφάσισε η Αρχή, είπε ο Λειτουργός, και ο Πίνακας Α' στάληκε στον οργανισμό με συνολικά έξι, αντί δύο, παραβάσεις.

Στο σημείο αυτό η κ. Γεωργίου ενημέρωσε την Αρχή ότι, ο Διευθυντή του οργανισμού κ. Διονύσης Διονυσίου, έχει ετοιμάσει γραπτή δήλωσή του, την οποία επιθυμεί να αναγνώσει ενώπιον της Αρχής. Η Αρχή συμφώνησε.

Σε κάποιο σημείο ο κ. Διονυσίου ανάγνωσε το εξής: « ... είμαι δεόντως εξουσιοδοτημένος από τους ιδιοκτήτες ... όπως και από τον καταγγελλόμενο δημοσιογράφο Κώστα Κωνσταντίνου να καταθέσω ... ». Η Πρόεδρος της Αρχής ξεκαθάρισε στους εκπροσώπους του οργανισμού ότι η Αρχή «κατήγγειλε» τον οργανισμό, όχι τον δημοσιογράφο.

Κατόπιν της πιο πάνω διευκρίνισης, ο κ. Διονυσίου συνέχισε με την ανάγνωση της δήλωσής του.

Σε σχέση με τις πιθανές παραβάσεις που αφορούν στην υψηλή ποιότητα και στη διαφύλαξη της ποιότητας της γλώσσας στα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα, ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι το θέμα της ποιότητας είναι γενικό. Ο ίδιος, ανέφερε, θεωρεί ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα είναι σε μεγάλο βαθμό πολιτικό, υπερβολικό και μπορεί να εκνευρίσει κάποιους, κάποιες φορές εκνευρίζει και τον ίδιο. Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι πιστεύει ότι ο παρουσιαστής του προγράμματος, «σηκώνει» ένα κόστος από τα όσα λέει στο πρόγραμμά του, γιατί τις θέσεις του δεν τις ασπάζεται η συντριπτική πλειοψηφία του κόσμου. Αν αυτά που λέει, συμπλήρωσε, εκπροσωπούν το 10-20% των ακροατών «δεν πρέπει να λέει την άποψή του;». Ο κ. Διονυσίου δήλωσε ότι ο ίδιος αισθάνεται ενοχλημένος, γιατί το θέμα της υπόθεσης εμπίπτει στα προσωπικά πιστεύω, στον σκληρό πυρήνα της συνείδησης, δηλαδή αν πιστεύει ή αν δεν πιστεύει κάποιος. Ο ίδιος εξέφρασε την ανησυχία μήπως το όλο θέμα εξελιχθεί σε λογοκρισία. Πρόσθεσε ότι έχουν δοθεί μάχες για την ελευθερία του λόγου, ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα δεν είναι lifestyle αλλά ένα «πονεμένο» πρόγραμμα. Συγκεκριμένα, ανέφερε, ότι ο παρουσιαστής του προγράμματος δέχεται μηνύματα που τον προσβάλλουν, για τις θέσεις και τις στάσεις του.

Η Πρόεδρος της Αρχής ρώτησε τους εκπροσώπους τους οργανισμού αν θεωρούν ποιοτική τη γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε στο συγκεκριμένο πρόγραμμα. Ξεκαθάρισε ότι η Αρχή δεν δέχεται ότι ασκεί λογοκρισία και ότι σε καμία περίπτωση δεν συμερίζεται τις θέσεις του Μητροπολίτη Καλαβρύτων. Η Αρχή, πρόσθεσε η Πρόεδρός της, δεν ξετάζει, ούτε καλείται να αποφανθεί για το ορθό των απόψεων του Μητροπολίτη Καλαβρύτων αλλά το τι μεταδόθηκε και με ποιον τρόπο, από το ραδιόφωνο.

Η κ. Γεωργίου ρώτησε ποια ομάδα ενοχλήθηκε από τα όσα μεταδόθηκαν. Η Πρόεδρος της Αρχής απάντησε ότι ο κάθε χριστιανός ενοχλήθηκε. Δήλωσε μάλιστα ότι και η ίδια, η οποία δεν είμαι ελληνορθόδοξη χριστιανή, ενοχλήθηκε. Η κ. Γεωργίου ρώτησε την Πρόεδρο αν κρίνει την ιδέα ή το λεκτικό που μεταδόθηκε; Η Πρόεδρος της Αρχής ξεκαθάρισε ότι δεν κρίνει την ιδέα αλλά το λεκτικό.

Ο κ. Διονυσίου ρώτησε το εξής: «Διεκδικείτε το δικαίωμα να κρίνετε λόγο που εκπορεύεται μέσα από εκπομπές. Το αντίστροφο ποιο θα ήταν; Όταν οι δηλώσεις του Καλαβρύτων μεταδίδονταν, σας ενόχλησαν;». Η κ. Γεωργίου ανέφερε ότι δεν θίγεται συγκριμένη ομάδα,

γιατί δεν είναι συμπαγής η ομάδα των Χριστιανών. Ο ίδιος ο αρχηγός της Εκκλησίας διαχώρισε τη θέση του. Ενοχλείται, πρόσθεσε, αλλά δεν συμεριζεται τις δηλώσεις του Καλαβρύτων. Η κ. Γεωργίου επανέλαβε την ερώτησή της, δηλαδή εάν υπάρχει ομάδα στο χριστιανισμό που να ενοχλείται. Γιατί, συμπλήρωσε, άλλο το «ενοχλείται» και άλλο το «συμεριζεται».

Ο κ. Κυρμίτσης ανέφερε ότι ο νομοθέτης έχει δώσει στην Αρχή κάποιες ευθύνες. Πρόσθεσε ότι, αν ο νόμος είναι λογοκριτικός, κατά τη γνώμη των εκπροσώπων του οργανισμού, και δεν επιτρέπει στον δημοσιογράφο να μιλήσει ελεύθερα, δεν φταίει η Αρχή. Ξεκαθάρισε ότι κανένας δεν συμφωνεί με τα όσα είπε ο Μητροπολίτης Καλαβρύτων και ότι είναι δικαίωμα του δημοσιογράφου να τον κατακρίνει και να τον σχολιάσει. Φτάνει, κατέληξε, να γίνει με τον σωστό τρόπο. Αν ο οργανισμός ψάχνει να βρει μεγάλη ομάδα Χριστιανών που να θίγεται, δεν είναι απαραίτητο. Όσοι και να θίγονται, συμπλήρωσε ο κ. Κυρμίτσης, η Αρχή πρέπει να τους προστατεύσει. Απευθυνόμενος προς τον κ. Διονυσίου, ο κ. Κυρμίτσης ρώτησε αν θεωρεί, ως φιλόλογος που είναι, ότι έχει διασφαλιστεί η ποιότητα της γλώσσας στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.

Ο κ. Διονυσίου απάντησε το εξής: «Επειδή διαφωνώ δεν πρέπει να τους δίνω το δικαίωμα να το λένε;».

Η κ. Γεωργίου, όσον αφορά στο θέμα των ευαισθησιών των ακροατών, ρώτησε τι θα πρέπει να γίνει στις περιπτώσεις όπου, λόγου χάριν, παραπονεθεί τηλεφωνικώς ένας νεοναζιστής και πει ότι οι αναφορές που γίνονται σε προγράμματα, για τον Χίτλερ, ότι έχει σκοτώσει μαζικά κόσμο κ.λπ, τον θίγουν.

Ο κ. Διονυσίου πρόσθεσε το εξής: «Αρα εδώ έρχεται το balancing. Όπως αφήσαμε τον Αμβρόσιο να μιλήσει, μιλήσαμε και εμείς». Η Πρόεδρος της Αρχής ξεκαθάρισε ότι όλοι μπορούν να μιλούν αλλά να γίνεται χρήση της σωστής γλώσσας. Ο κ. Διονυσίου ρώτησε ποιος κρίνει αν γίνεται χρήση της σωστής γλώσσας και η Πρόεδρος της Αρχής απάντησε ότι αρμόδια για να κρίνει είναι η Αρχή, έχοντας ως κριτήριο το αισθητήριο του μέσου λογικού πολίτη. Η κ. Γεωργίου ανέφερε ότι θα πρέπει να καθοριστούν αντικειμενικά κριτήρια και η Πρόεδρος της Αρχής απάντησε ότι τα κριτήρια είναι υποκειμενικά. Επίσης, ότι υπάρχουν σχετικές αποφάσεις του Δικαστηρίου για το θέμα.

Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι επιμένει να τοποθετήσει το θέμα με τρόπο που η Αρχή να δει και τη δική του θέση. Ότι δηλαδή πρόκειται για ένα πολιτικό πρόγραμμα, το οποίο έχει λόγο και αντίλογο. Επίσης, ότι τα αισθητικά κριτήρια του προγράμματος είναι πολύ προσωπικά. «Πώς θα κρίνει λοιπόν κάποιος;», ρώτησε ο κ. Διονυσίου. Ανέφερε επίσης ότι η γλώσσα είναι ένα εργαλείο, ένας αλγόριθμος που εκπροσωπεί την κάθε εποχή. Ο Αριστοφάνης, είπε, ήταν αιχμηρός γιατί χρησιμοποιούσε τη δική του γλώσσα. Πρόσθεσε επίσης ότι οι αιρετικοί είναι

χρήσιμοι, γιατί λένε διαφορετικά πράγματα. Η Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε ότι απαιτείται πολυφωνία, πολυμέρεια στα προγράμματα.

Ο κ. Κυρμίτσης διευκρίνισε ότι τον ίδιο τον ενόχλησε ιδιαίτερα η χρήση της λέξης «σκατόψυχος», ειδικά για έναν ιερωμένο. Το Μέλος της Αρχής κ. Χρύσω Τσόκκου, ανέφερε ότι η συγκεκριμένη λέξη ενοχλεί για τον οποιονδήποτε άνθρωπο και να χρησιμοποιηθεί. Το Μέλος της Αρχής κ. Σέργιος Ποϊζης, διευκρίνισε ότι η Αρχή δεν υπεισήλθε στο ποιος έχει δίκαιο, αλλά στο πώς εκφράζει κάποιος τις απόψεις του «on air», δηλαδή αν ο λόγος που χρησιμοποιήθηκε ήταν στο σωστό πλαίσιο. Ο κ. Ποϊζης πρόσθεσε επίσης ότι, αν η Αρχή λάμβανε παράπονο για τα όσα είπε ο Αμβρόσιος, θα το εξέταζε κι εκείνο. Τέλος, ανέφερε ότι «Δεν μπορείς, όσο δίκαιο και αν έχεις, αυτά που κατηγορείς έναν άλλον, το ύφος και το ήθος σου να είναι παρόμοιο με εκείνου που έρχεσαι να καταγγείλεις».

Η Πρόεδρος της Αρχής ρώτησε τον εκπρόσωπο του οργανισμού αν θα ήταν εντάξει, το παιδί του να άκουγε το επίμαχο πρόγραμμα. Ο κ. Διονυσίου απάντησε «Θα του άλλαζα κανάλι, θα γύριζα το κουμπί».

Η κ. Γεωργίου ανέφερε ότι η ερμηνεία των αόριστων αξιολογικών εννοιών δεν πρέπει να γίνεται αυθαίρετα και με βάση προσωπικά πιστεύω. Επίσης, ότι ο λόγος θα πρέπει να συμβαδίζει με τα σημεία των καιρών. Η Πρόεδρος της Αρχής ρώτησε τους εκπροσώπους του οργανισμού να απαντήσουν κατά πόσον θεωρούν ότι η λέξη «σκατόψυχος» συμβαδίζει με την εποχή μας. Ο κ. Διονυσίου απάντησε ότι στον Αριστοφάνη υπάρχουν εκατό χειρότερες λέξεις. Η Πρόεδρος της Αρχής διευκρίνισε ότι στον Αριστοφάνη επιλέγεις να πας ενώ στο ραδιόφωνο όχι.

Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι ο ερευνητής Λειτουργός διαπίστωσε κάποιες πιθανές παραβάσεις. Στη συνέχεια το Συμβούλιο πρόσθεσε και άλλες. Ο ίδιος, διευκρίνισε, δεν θεωρεί καλόπιστη την απόφαση του Συμβουλίου για προσθήκη παραβάσεων. Επίσης, ανέφερε ότι ο Διευθυντής της Αρχής σχολιάζει τον Κώστα Κωνσταντίνου στο 'Twitter'. Ο Διευθυντής της Αρχής ξεκαθάρισε ότι ο λογαριασμός του στο 'Twitter' είναι προσωπικός και όχι της Αρχής. Στη συνέχεια πρόσθεσε τα εξής «Αν μιλάτε για ελευθερία του λόγου, δεν δικαιούμαι να γράψω την άποψή μου; Εγώ παρίσταμαι στις συνεδρίες της Αρχής και κατά την ώρα της απόφασης αποχωρώ».

Ο κ. Διονυσίου ανέφερε ότι ο Διευθυντής της Αρχής «εσκρίναρε και αποφάσισε ότι θα έρθει ενώπιόν σας».

Ο κ. Κυρμίτσης διευκρίνισε ότι, όταν υποβάλλεται μια καταγγελία, ο Διευθυντής της Αρχής είναι υποχρεωμένος να τη θέσει ενώπιον του Συμβουλίου. Αν δεν την θέσει, θα έχει πρόβλημα. Πρέπει, συμπλήρωσε, να τις φέρει ενώπιον του Συμβουλίου, για να αποφασίσει.

Ο Διευθυντής ανέφερε ότι screening / φιλτράρισμα, προσπάθησε να εφαρμόσει στο παρελθόν ένας προηγούμενος Πρόεδρος της Αρχής. Να αποφασίζει δηλαδή, τι προχωρά σε υπόθεση και τι όχι. Ο Γενικός Ελεγκτής το εντόπισε και έθεσε θέμα.

Στη συνέχεια, ο Διευθυντής της Αρχής, περιέγραψε συνοπτικά τη διαδικασία ανάθεσης παραπόνων / καταγγελιών. Ότι, δηλαδή, όλα τα παράπονα που υποβάλλονται, συγκεντρώνονται στη Λειτουργό Α', γίνεται συνάντηση της Λειτουργού Α' με τον ίδιο και στη συνέχεια, ο ίδιος, αναθέτει τα παράπονα στους Λειτουργούς της Αρχής για διερεύνηση. Η Πρόεδρος της Αρχής ανέφερε στους εκπροσώπους του οργανισμού να τεστάρουν, αν θέλουν, τη διαδικασία, υποβάλλοντας τηλεφωνικά ένα παράπονο, ώστε να διαπιστώσει ο οργανισμός κατά πόσον θα διερευνηθεί από την Αρχή. Ο Διευθυντής της Αρχής επανέλαβε ότι, αν δεν ανατεθούν όλα τα παράπονα για διερεύνηση, ο ίδιος θα έχει επιπτώσεις. Στη συνέχεια ξεκαθάρισε ότι το 'tweet' του «Ταμπέλα δημοσιογράφου, πικρόχολα σχόλια, ισοπεδώνοντας θεσμούς, άλλο ελευθερία του λόγου άλλο ασυδοσία του λόγου», δεν ήταν για τον Κώστα Κωνσταντίνου.

Όσον αφορά σε ανακοινώσεις και δημοσιεύματα κομμάτων σχετικά με τη συγκεκριμένη υπόθεση, ο κ. Διονυσίου ζήτησε να καταγραφούν. Η Πρόεδρος διευκρίνισε ότι η Αρχή είναι ένας ανεξάρτητος θεσμός της Δημοκρατίας.

Ο κ. Διονυσίου επανέλαβε ότι στο πρόγραμμά του, ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος σχολιάζει την επικαιρότητα. Κάνει, ως ανέφερε, μια αρχική τοποθέτηση και στην συνέχεια καλεί τον κόσμο να στείλει τις απόψεις του, τις οποίες και διαβάζει. Πρόκειται δηλαδή για ένα διαδραστικό πρόγραμμα. Ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος, επανέλαβε ο Διευθυντής του οργανισμού, έχει συγκεκριμένες απόψεις, έχει το θάρρος να λέει ποιος είναι και να πάει κόντρα στο σύστημα αξιών. Γενικότερα, πρόσθεσε, ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος «σηκώνει» ένα τίμημα. Ο κ. Διονυσίου διευκρίνισε ότι ο ίδιος, σε πολλά σημεία, διαφωνεί με τον τρόπο που ο δημοσιογράφος τα παρουσιάζει. Η ένταση, συμπλήρωσε, είναι μέρος της διάδρασης, είναι κομμάτι της φύση του συγκεκριμένου προγράμματος.

Τέλος, ο κ. Ποΐζης ανέφερε στους εκπροσώπους του οργανισμού ότι ένας παρουσιαστής πρέπει να είναι σε θέση να φιλτράρει τα όσα λέει.

Ο κ. Διονυσίου κατέθεσε, μεταξύ άλλων, τη γραπτή δήλωσή του, με τίτλο «Αριθμός Φακ. 63/2018(17), Αφορά το πρόγραμμα του ραδιοφωνικού σταθμού «Πολίτης 107,6» «Δελτίο Θυέλλης», ημερομηνίας 24/07/2018 και 25/07/2018», αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ'.** [Η εν λόγω δήλωση στάληκε στην Αρχή και ηλεκτρονικώς, με email της Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 25/10/2019].

Συμφωνήθηκε επίσης όπως η Δικηγόρος του οργανισμού αποστέλλει, εντός δεκαπέντε (15) ημερών, γραπτώς τις θέσεις, απόψεις ή/και διευκρινίσεις της σε σχέση με την υπόθεση.

Δεδομένων των πιο πάνω εξελίξεων, αποφασίστηκε η υπόθεση να προγραμματιστεί ξανά, σε νέα ημερομηνία, για λήψη απόφασης από την Αρχή.

Με επιστολή της ημερομ. **25/10/2019** (η οποία εκ παραδρομής φέρει ημερομ. 25/10/2018), η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Κάλια Γεωργίου (Κάλια Γεωργίου ΔΕΠΕ), υπέβαλε γραπτώς τις θέσεις, απόψεις ή/και διευκρινίσεις της σε σχέση με την υπόθεση. Αντίγραφο της εν λόγω επιστολής επισυνάπτεται ως **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Η'**.

Η υπόθεση προγραμματίστηκε για εξέταση και λήψη απόφασης από την Αρχή, για τις **22/1/2020**.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων, παραστάσεων και/ή θέσεων του οργανισμού, όπως εκφράστηκαν από τον Διευθυντή και τη Δικηγόρο του, έχουμε ακούσει με ιδιαίτερη προσοχή το επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις 24 και στις 25/7/2018 και κρίνουμε ότι:

→ Στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **«Δελτίο Θυέλλης»:**

-το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 1-**

-το οποίο δε διέπετο από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 2-**

-στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) – **υποστοιχείο 3-**

→ Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα **«Δελτίο Θυέλλης»:**

-το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 4-**

-το οποίο δε διέπετο από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 5-**

-στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) – **υποστοιχείο 6-**

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων εκτίθενται στις σελ. **3-8** της παρούσας].

Σε σχέση με τους ακόλουθους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή ξεκαθαρίζει τα εξής:

1. Ονομάζομαι Διονύσης Διονυσίου, είμαι ο διευθυντής του ραδιοφωνικού σταθμού "Πολίτης 107,6" και είμαι δεόντως εξουσιοδοτημένος από τους ιδιοκτήτες του όπως και από τον καταγγελλόμενο δημοσιογράφο Κώστα Κωνσταντίνου να καταθέσω και εκ μέρους τους ενώπιον της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης.

Όπως σε κάθε υπόθεση που εξετάζει έτσι και στην παρούσα, οι πιθανές παραβάσεις που διατυπώνονται δεν αφορούν και δεν διαπιστώνονται εναντίον κανενός φυσικού προσώπου (δημοσιογράφου, παρουσιαστή, διαφημιστή, ηθοποιού κ.λπ) αλλά αφορούν και διατυπώνονται εναντίον νομικών προσώπων και συγκεκριμένα του εκάστοτε αδειούχου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού οργανισμού, ο οποίος φέρει και την απόλυτη συντακτική ευθύνη των προγραμμάτων που μεταδίδει.

Σε σχέση με τους ακόλουθους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή διευκρινίζει τα εξής:

2. Η εκπομπή του δημοσιογράφου Κώστα Κωνσταντίνου "Δελτίο Θυέλλης" στηρίζεται επί της επικαιρότητας, πολιτικής, κοινωνικής και άλλης. Σχολιάζει, συχνά με αιχμηρό, έντονο λόγο ή σκωπτικό ή σατυρικό τρόπο πρόσωπα και καταστάσεις όπως αυτά προκύπτουν από την καθημερινή ειδησεογραφία.

Είναι ζωντανή εκπομπή στην οποία οι ακροατές μπορούν να αποστείλουν και αποστέλλουν τα μηνύματα τους, τα οποία και διαβάζονται από αέρος και ενίοτε σχολιάζονται από το δημοσιογράφο. Συχνά είναι και αυτά έντονα, ενώ κάποιες φορές είναι επικριτικά κατά του δημοσιογράφου. Σε αυτή την ατμόσφαιρα διεξάγεται δημόσιος διάλογος.

Η Αρχή δεν αμφισβητεί τον χαρακτήρα του υπό εξέταση προγράμματος. Τα επικαιρικά προγράμματα, η σάτιρα, ο σχολιασμός της καθημερινής ειδησεογραφίας ακόμα και ο αιχμηρός, έντονος ή/και επικριτικός σχολιασμός είναι θεμιτά, χρήσιμα και ανταποκρίνονται στην αποστολή των ΜΜΕ. Ωστόσο, στην παρούσα υπόθεση, τα γεγονότα που παρατίθενται στα υποστοιχεία 1 και 4 της παρούσας μιλούν από μόνα τους. Τα συγκεκριμένα γεγονότα, δεν επιτρέπουν τον χαρακτηρισμό των όσων μεταδόθηκαν, στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος, ως σάτιρας. Ούτε επίσης και ως «σχολιασμού αιχμηρού, έντονου ή σκωπτικού» στο πλαίσιο «διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου», ως ο οργανισμός ισχυρίζεται πιο πάνω, δεδομένου ότι η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε δεν «σχολιάζει» απλώς ή/και «επικρίνει», αλλά ενδέχεται να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας. Επίσης, η συγκεκριμένη γλώσσα, εκτός του ότι ενδέχεται να θίξει θρησκευτικές ευαισθησίες, δεν θεωρείται, με βάση και κριτήριο τον μέσο λογικό ακροατή, ως ποιοτική. Η Αρχή θα χαρακτήριζε όσα μεταδόθηκαν και παρατίθενται αναλυτικά στα γεγονότα των υπό αναφορά υποστοιχείων, ως ένα είδος μονολόγου στον οποίο επαναλαμβάνονται, σε δυσανάλογη ένταση, οι σκέψεις και/ή απόψεις του εκφωνητή. Η Αρχή κρίνει ότι μέσα από τα όσα λέχθηκαν και με τον τρόπο που λέχθηκαν, δεν εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον και/ή ο μέσος ακροατής της χώρας, ούτε προστίθεται κάτι χρήσιμο στην είδηση, στην ενημέρωση και/ή στη θεμιτή κριτική, στη σάτιρα ή/και στον σχολιασμό.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στο σημείο 4 (Α, Β, Γ και Δ) της γραπτής δήλωσης του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους ισχυρισμούς του οργανισμού, οι οποίοι υποβλήθηκαν προσωπικώς, από τους εκπροσώπους του, στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. 16/10/2019, που αφορούν και σχετίζονται με τις δημόσιες δηλώσεις / τοποθετήσεις του Μητροπολίτη Καλαβρύτων Αμβρόσιου, η Αρχή ουδόλως τα αμφισβητεί.

Η Αρχή ξεκαθαρίζει ότι στην παρούσα υπόθεση, όπως και σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, δεν καλείται να εξετάσει και/ή να αποφανθεί και/ή να αξιολογήσει και/ή να κρίνει για το ορθό των απόψεων ή θέσεων του Μητροπολίτη Καλαβρύτων και/ή του Γέροντα Νεκτάριου Μουλατσιώτη και/ή του οποιουδήποτε. Ούτε και να πάρει θέση σε κοινωνικά ζητήματα, αντιπαραθέσεις, συζητήσεις ή/και δημοσιεύματα εφημερίδων, ιστοσελίδων ή/και μέσω κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό που καλείται να εξετάσει και να κρίνει είναι κατά πόσο, μέσω του εθνικού πλούτου των ραδιοσυχνότητων, μεταδίδεται πρόγραμμα που παραβιάζει ή θίγει με τον οποιοδήποτε τρόπο δικαιώματα τρίτων και/ή τη νομοθεσία που διέπει τα ραδιοηλεκτρονικά μέσα.

Σε σχέση με τους ακόλουθους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή διευκρινίζει τα εξής:

5. Το επίμαχο σχόλιο του Κώστα Κωνσταντίνου ήταν επομένως ένα γενικότερο σχόλιο, για να δώσει ένα στίγμα για τη δημόσια παρουσία και τις δημόσιες δηλώσεις αυτού του ατόμου. Εξ ου και τον αποκαλεί νεοναζιστή. Μισάνθρωπο επίσης για τα όσα είπε για τα παιδιά των προσφύγων και για το ότι αν είχε όπλο, θα σκότωνε ομοφυλόφιλους. Χαρακτηρίζει τις δηλώσεις αυτές ως "πράγματα αδιανόητα, άθλια, εμετικά, όχι μόνο για έναν άνθρωπο ο οποίος υποτίθεται ότι είναι άνθρωπος του Θεού, αλλά και γενικότερα". Επίσης το σχόλιο αφορά την ανοχή της εκκλησίας της Ελλάδος έναντι της νεοναζιστικής Χρυσής Αυγής και της συμπάθειας με την οποία την χειρίζονται ανώτατοι ιεράρχες. Μιας οργάνωσης η οποία διώκεται για εγκλήματα του κοινού ποινικού δικαίου στην Ελλάδα και μέλη της έχουν ήδη καταδικαστεί σε πολύχρονες καθειρήξεις με αφθονία μάλιστα αποδείξεων όχι μόνο για το ρόλο της οργάνωσης και της ηγεσίας της στις πράξεις αυτές των λεγόμενων Ταγμάτων Εφόδου της και όχι μόνο αλλά και για δημόσιες δηλώσεις με τις οποίες υποκινείται το μίσος έναντι ομάδων του πληθυσμού.

...

Όταν λοιπόν ένας ιεράρχης, καταπατεί ο ίδιος το Νόμο του Ευαγγελίου τον οποίο υποτίθεται ότι υπηρετεί και για τον οποίο απολαμβάνει σωρεία προνομίων, παρουσιάζοντας ως ... γλυκειά ελπίδα μια νεοναζιστική οργάνωση και όταν ο συγκεκριμένος είναι μάλιστα και Μητροπολίτης Καλαβρύτων, τότε το σχόλιο για τη διαγωγή του είναι και εύλογο και τεκμηριωμένο.

...

Εν πρώτοις, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στα υποστοιχεία 1 και 4 της παρούσας, όπου καταγράφονται αναλυτικά τα όσα μεταδόθηκαν στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος και καταδεικνύουν ότι ο παρουσιαστής προέβη σε σχόλια (πληθυντικός αριθμός) και όχι σε «ένα γενικότερο σχόλιο, για να δώσει ένα στίγμα για τη δημόσια παρουσία και τις δημόσιες δηλώσεις» του συγκεκριμένου Μητροπολίτη, ως ο οργανισμός ισχυρίζεται πιο πάνω. Ταυτόχρονα, η Αρχή σημειώνει ότι διαφέρει κατά κόρον η ραδιοφωνική μετάδοση ενός γενικότερου σχόλιου, που αποσκοπεί στο να δοθεί το στίγμα της δημόσιας παρουσίας ενός συγκεκριμένου προσώπου, το οποίο επικαλείται ο οργανισμός στον πιο πάνω ισχυρισμό του, από τη χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας και/ή τη διαφύλαξη της ποιότητας της γλώσσας σε ραδιοφωνικά προγράμματα.

Επιπρόσθετα, η Αρχή ξεκαθαρίζει ότι αναφορές όπως για παράδειγμα οι πιο κάτω, οι οποίες, ως προκύπτει από το περιεχόμενό τους, αφορούν και σε απλούς πολίτες, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως «εύλογο και τεκμηριωμένο σχόλιο» που εκφράζεται με αιχμηρό, έντονο λόγο ή/και σατυρικό τρόπο, ως ο οργανισμός ισχυρίζεται. Ούτε επίσης αποτελούν σχόλια επί των δηλώσεων και/ή της δημόσιας παρουσίας του συγκεκριμένου Μητροπολίτη και/ή του υπό αναφορά Αρχιμανδρίτη:

- (τοποθέτηση σε μήνυμα ακροατή) ... τότε έχω ένα πολύ καλό νέο να σας πω: ψεκασμένος μπορεί να είστε, φρενοβλαβής όχι κατ' ανάγκη. Απλώς είναι χαμηλός ο δείκτης νοημοσύνης σας και δε μπορείτε να καταλάβετε τι λέει κάποιος στο ραδιόφωνο. ...

- ... πρέπει κανείς να είναι φοβερά ... ηλίθιος για να αποδεχτεί ότι ... υπάρχει μία ανώτερη δύναμη τάχα, η οποία τιμώρησε τον κόσμο κιόλας ... γιατί είναι Πρωθυπουργός άθεος. Δηλαδή, εκείνο εκεί μιλάμε πλέον για ένα ... βήμα, δεν είμαι σίγουρος εάν είναι πριν την νοητική στέρηση ή μετά τη νοητική στέρηση. Πάντως ... είναι κλινικό το θέμα. ... Εξηγείται επιστημονικά. ... Δεν τον ακολούθησε ... διότι ο περισσότερος κόσμος, ακόμη κι απ' αυτούς τους ηλίθιους, είχαν την ικανότητα να καταλάβουν ή επειδή ήταν πολύ συγκλονισμένοι με τα όσα βλέπουμε ... για αυτή την ... πρωτοφανή τραγωδία ... που έχει ... συμβεί ... στην Ελλάδα, είπαν ότι ... δεν τον ακολουθούν σ' αυτό το πράγμα. ...

- ... Στην περίπτωση αυτού του Μουλατσιώτη, από κάτω, αν μπειτε και διαβάσετε, θα ... δείτε ότι, επειδή ακριβώς είναι ήπια διατυπωμένο, αυτά τα πλήθη των ηλιθίων και των ψεκασμένων και των ... φρενοβλαβών, τα οποία είναι πάρα πολύ μεγάλα δυστυχώς και στην Ελλάδα και εδώ, δυστυχώς ... είναι από κάτω και λένε «ναι», «όντως», «έτσι είναι». ... Και δεν πρέπει να υποτιμούμε ποτέ τη ζημιά που μπορούν να προκαλέσουν όλοι αυτοί οι ηλίθιοι και ο καθένας απ' αυτούς τους ηλίθιους ... ξεχωριστά. ...

- ... και είναι 150, 200, 300 τα "likes" πάνω στο σχόλιο με τις κατάρρες. Εκστασιασμένοι ... Όλοι αυτοί λοιπόν, οι οποίοι μπορεί να μην εκφράστηκαν για τον Αμβρόσιο, αλλά εκφράστηκαν και εκφράζονται και είναι παντού και ... είναι πάρα πολύ επικίνδυνοι. Είναι ... αυτό που είπε ο Εσο, «η δικτατορία των ηλιθίων», αλλά είναι και επικίνδυνοι ηλίθιοι συν της άλλης, διότι μας οδηγούν ... αυτό πιστεύω τουλάχιστον εγώ, με μαθηματική ακρίβεια ... σ' ένα επίπεδο βαρβαρότητας. Αυτό είναι που πιστεύω, εγώ τουλάχιστον. Όλοι αυτοί οι Ταλιμπάν που περιφέρονται εκεί έξω. ...

Επιπλέον, το κατά πόσο οι δημόσιες δηλώσεις του Μητροπολίτη Καλαβρύτων καταπατούν ή όχι τον «Νόμο του Ευαγγελίου», ούτε αφορά ούτε εξετάζεται στην παρούσα υπόθεση.

Σε σχέση με τους ακόλουθους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή διευκρινίζει τα εξής:

Όταν ο σημερινός Μητροπολίτης Καλαβρύτων λοιπόν, θεωρεί γλυκεία ελπίδα και κηρύττει το ρατσισμό προς όφελος μιας οργάνωσης ο αρχηγός χαιρετά ναζιστικά σε βίντεο δημοσίων ομιλιών του ενώ πρωτοκλασάτα στελέχη της εμφανίζονται σε εκδηλώσεις νεοναζί –πέρα από τα αμέτρητα περιοδικά και άλλα έντυπα που εξέδωσε η οργάνωση με εξώφυλλα τον Ρούντολφ Χεσς και άλλους εγκληματίες του Τρίτου Ράιχ διακοσμημένα από σβάστικες- οι μοναδικές «ευαισθησίες» που θίγονται δεν είναι «θρησκευτικών και κοινωνικών ομάδων» (σ.σ. εκτός και εάν ο χριστιανισμός είναι συμβατός με το ρατσισμό και το ναζισμό) αλλά κάθε δημοκράτη ανθρώπου και κάθε

ιστορημένου δημόσιου λειτουργού ο οποίος οφείλει να αντιλαμβάνεται πρώτον, την ελευθερία της έκφρασης για τα δημόσια πρόσωπα και δεύτερον, το βάρος του ρόλου τον οποίο ο ιστορημένος πάντοτε λειτουργός καλείται να επιτελέσει δημοσία μάλιστα δαπάνη.

Πρώτον, η Αρχή (συμπεριλαμβανομένων και των Λειτουργών της) αντιλαμβάνεται πλήρως το «βάρος του ρόλου» της, στον οποίο συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, η διασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας που διέπει τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα και η προστασία των δικαιωμάτων των ακροατών / τηλεθεατών (ανήλικων και ενήλικων).

Δεύτερον, η Αρχή επ' ουδενί επιθυμεί να σταθεί τροχοπέδη στην ελευθερία της έκφρασης. Τουναντίον, είναι σθεναρός υποστηρικτής αυτής, όταν ασκείται στο πλαίσιο που επιτρέπει η νομοθεσία που διέπει τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Αυτό άλλωστε αποδεικνύει η δράση και οι αποφάσεις της.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας καθώς και από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα, το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, στο άρθρο 19(1) και (2), προνοεί ως εξής:

- 1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.*
- 2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.*

Η Αρχή, αναγνωρίζει και υπερθεματίζει τη σημασία της ελευθερίας της έκφρασης και του πλουραλισμού σε μία σύγχρονη, δημοκρατική κοινωνία.

Αναγνωρίζει επίσης ότι με μια ελεύθερη, τολμηρή, θαρραλέα αλλά και υπεύθυνη δημοσιογραφία, είναι δυνατό να διορθωθούν πολλά σε μια σύγχρονη κοινωνία. Η προβολή θέσεων και/ή απόψεων μέσα από τα ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό μέσο των ΜΜΕ για να επιτελέσουν το ρόλο τους ως κοινωνικοί παρατηρητές και να συνεισφέρουν, με τον δικό τους τρόπο, στο δημόσιο διάλογο που επιτελείται για διάφορα θέματα.

Παρόλα αυτά, η Αρχή υπογραμμίζει και την ανάγκη σεβασμού του ακροατή, αλλά και την ευθύνη του οργανισμού να διασφαλίζει ότι τα προγράμματα που μεταδίδει βρίσκονται εντός του πλαισίου που καθορίζει η νομοθεσία που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς.

Εξάλλου, η αρχή της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη. Ένας από τους περιορισμούς που προβλέπει το Σύνταγμα είναι η εξασφάλιση άδειας ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού και/ή τηλεοπτικού οργανισμού.

Συγκεκριμένα, οι περιορισμοί που αναφέρονται στο άρθρο 19 του Συντάγματος, ορίζουν τα ακόλουθα (η έντονη γραφή δική μας):

3. Η ενάσκηση των δικαιωμάτων, περί των η πρώτη και δεύτερα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

4. Η κατάσχεσις εφημερίδων ή άλλων εντύπων δεν επιτρέπεται άνευ εγγράφου αδείας του γενικού εισαγγελέως της Δημοκρατίας, ήτις δέον να επικυρωθή δι' αποφάσεως αρμοδίου δικαστηρίου εντός εβδομήκοντα δύο ωρών το βραδύτερον, εν περιπτώσει δε μη επικυρώσεως αίρεται η κατάσχεσις.

*5. Ουδέν εκ των διαλαμβανομένων εις το παρόν άρθρον **εμποδίζει την Δημοκρατίαν ν' απαιτή την έκδοσιν αδείας ή λειτουργίας επιχειρήσεων ραδιοφωνικών ή κινηματογραφικών ή τηλεοράσεως.***

Αντίστοιχα, το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, προνοεί ως ακολούθως:

Ελευθερία έκφρασης

1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας.

2. Η άσκησις των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνas δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την

εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής, την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Η Αρχή, τόσο για την παρούσα υπόθεση, όσο και για κάθε άλλη υπόθεση που τίθεται ενώπιόν της, κρίνει και αποφασίζει έχοντας πλήρη γνώση όλων των πιο πάνω, στηριζόμενη σε αυτά, στα συγκεκριμένα νομικά και πραγματικά περιστατικά κάθε υπόθεσης, όπως επίσης και στα δικαιώματα που σε κάθε περίπτωση διακυβεύονται. Εξάλλου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας της έκφρασης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών.

Σε σχέση με τα γεγονότα και τις παραπομπές που παρατίθενται στις σελ. 4-5 της γραπτής δήλωσης του κ. Διονυσίου («*6. Τί ανέφερε ο εν λόγω ιερωμένος ... hootsuite*»), η Αρχή ουδόλως αμφισβητεί το περιεχόμενό τους.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στις σελ. 5-8 της γραπτής δήλωσης του κ. Διονυσίου («*Προσεκτική ανάγνωση τους ... και του ISIS*»), ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή διευκρινίζει τα εξής:

Αρχικά, παραπέμπει τον οργανισμό στα γεγονότα των υποστοιχείων 1 και 4 όπου, προσεκτική ανάγνωσή τους, εν αντιθέσει με τα όσα ο οργανισμός ισχυρίζεται, αποδεικνύει ότι στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος του οργανισμού, έγιναν αναφορές που μπορεί να θίξουν τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας.

Η Αρχή, αντιπαραβάλλοντας τις εν λόγω αναφορές, με την αναφορά που γίνεται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου ότι «*Μάλιστα κάποια στιγμή ο δημοσιογράφος διαχωρίζει με μεγάλη καθαρότητα το ζήτημα της θρησκευτικής πίστης, λέγοντας ότι «Εγώ θα πω το εξής: οποιοσδήποτε άνθρωπος ανάμεσα μας ... πιστεύει ότι όντως υπάρχει μια ανώτερη δύναμη ... κάποιοι το πιστεύουν, κάποιοι δεν το πιστεύουν, καλό και το ένα, καλό και το άλλο, δεν έχω κανένα πρόβλημα, αλλά αν πιστεύει ότι όντως, αυτή η ανώτερη δύναμη ... για να τιμωρήσει την Ελλάδα επειδή, λέει, ζει αστεφάνωτος με ... την γυναίκα του ο Τσίπρας και διάφορες άλλες ανοησίες που γράφει αυτός ο διαταραγμένος, αυτός ο ψυχοπαθής ο Καλαβρύτων ... αυτός ο άνθρωπος πρέπει ... να πάει σε ψυχίατρο*», κρίνει ότι αυτή παρατίθεται από τον οργανισμό κατ' επιλογήν, αποσπασματικά και δεν αντικατοπτρίζει το συνολικό, τελικό προϊόν, όπως αυτό μεταδόθηκε από τον ραδιοφωνικό οργανισμό, στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματός του.

Σε σχέση με τις θέσεις του οργανισμού ότι «Από την άλλη, αν υπήρχαν άτομα που συμμερίζονταν αυτές τις απόψεις, ότι δηλαδή η πυρκαγιά ήταν αποτέλεσμα της αθεΐας του Πρωθυπουργού, δεν θεωρώ δίκαιο να μπορούμε να μιλάμε για "ευαισθησίες" στην έννοια του νόμου και μάλιστα τέτοιες που να έχουν προτεραιότητα έναντι του δικαιώματος στην ελευθερία έκφρασης του δημοσιογράφου. Τέτοια μάλιστα προτεραιότητα που θα πρέπει να εφαρμοστούν οι εξαιρέσεις στο δικαίωμα του και επιπλέον να του επιβληθούν κυρώσεις», η Αρχή, δανειζόμενη τη φρασεολογία του οργανισμού, ξεκαθαρίζει ότι η παρούσα υπόθεση δεν είναι θέμα «προτεραιοτήτων», αλλά ισοζυγίου μεταξύ της ελευθερίας της έκφρασης και του σεβασμού δικαιωμάτων τρίτων.

Επιπρόσθετα, η Αρχή αναφέρει ότι ο οργανισμός θα έπρεπε να θεωρεί δεδομένο τον σεβασμό στη διαφορετικότητα, ο οποίος δεν σημαίνει κατ' ανάγκη συμμερισμό των ίδιων απόψεων, αλλά ούτε και τη μη άσκηση κριτικής. Κριτική, η οποία όμως να φτάνει σε όρια που να μην παραβιάζει δικαιώματα τρίτων.

Η Αρχή επαναλαμβάνει ότι, αναφορές που έγιναν στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος του οργανισμού, παραβιάζουν διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, ως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενες σελίδες της παρούσας. Σε αυτά τα ασφαλή συμπεράσματα καταλήγει η Αρχή στηριζόμενη στα ενώπιον της στοιχεία και γεγονότα. Από τα όσα περιγράφονται αναλυτικά στα υποστοιχεία 1 και 4 της παρούσας, προκύπτει ότι τα επίδικα σχόλια και αναφορές όχι μόνο θίγουν θρησκευτικές ευαισθησίες και δεν διαφυλάττουν την ποιότητα της γλώσσας, αλλά επιπρόσθετα έγιναν κατ' επανάληψη, σε δυσανάλογη ένταση και σε προσβλητικό ύφος. Έγιναν μάλιστα σε ώρες που ακούν ραδιόφωνο και ανήλικοι ακροατές, οι οποίοι δεν έχουν ακόμη διαμορφώσει τη δική τους κριτική σκέψη, ούτε διαθέτουν την ικανότητα να φιλτράρουν όσα μεταδίδονται από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα. Γι' αυτό και απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή από τους οργανισμούς, ιδιαίτερα σε όσα μεταδίδουν σε ώρες που ακούν ραδιόφωνο και ανήλικοι ακροατές. Η επιλογή «αλλάζω κανάλι, γυρίζω το κουμπί του ραδιοφώνου», δεν αποτελεί για την Αρχή αποτελεσματική λύση στο θέμα της προστασίας των ανηλίκων.

Η Αρχή ξεκαθαρίζει στον οργανισμό ότι, οι όποιες επιλογές του παρουσιαστή του προγράμματος, μεταξύ άλλων αν πιστεύει ή όχι, είναι καθαρά προσωπικές και κατ' ουδένα λόγο δεν την αφορούν. Ταυτόχρονα, σημειώνει ότι, διαφέρει κατά κόρον η δημόσια αναφορά κάποιου στα θρησκευτικά του πιστεύω, την οποία επικαλείται ο οργανισμός (και για την οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν κατηγορείται) και η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας ή/και η μη διαφύλαξη της ποιότητας της γλώσσας στα ραδιοφωνικά προγράμματα.

Επίσης, επαναλαμβάνει ότι, το κατά πόσο οι δημόσιες δηλώσεις του εν λόγω Μητροπολίτη ή/και άλλων ιερωμένων, είναι ή όχι σύμφωνες με βασικές αρχές του χριστιανισμού, ουδόλως εξετάζεται στην παρούσα υπόθεση. Αυτό που αποκλειστικά εξετάζεται, είναι το περιεχόμενο

του προγράμματος «Δελτίο Θυέλλης», ως αυτό μεταδόθηκε στις 24 και στις 25/7/2018, μεταξύ των ωρών 17:00-18:15. Και όχι οποιοδήποτε άλλο γεγονός ή/και σχόλιο.

Τέλος, όσον αφορά στον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «Προσεκτική λοιπόν ανάγνωση των αποσπασμάτων ... στον Πίνακα Α δεικνύει ότι ο δημοσιογράφος δεν κακίζει ούτε σχολιάζει τα θεία ή τις θρησκευτικές πεποιθήσεις εν γένει και αόριστα, αλλά τον ακραίο δημόσιο λόγο ...», η Αρχή, δανειζόμενη και πάλι τη φρασεολογία του οργανισμού, αναφέρει ότι προσεκτική ανάγνωση των αποσπασμάτων του Πίνακα Α' καταδεικνύει ότι, στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος, μεταδόθηκαν λεκτικό υλικό που και κακίζει, και σχολιάζει τα θεία και συγκεκριμένες θρησκευτικές πεποιθήσεις, και μέσω του οποίου εκφράζεται, δημόσια, λόγος που θίγει τον μέσο, λογικό ακροατή.

Σε σχέση με την ανακοίνωση της Αρχής με θέμα «Ανακοίνωση Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αναφορικά με δημοσιεύματα των πολιτικών κομμάτων ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ σχετικά με υπόθεση που εξετάζει για εκπομπή ραδιοφωνικού οργανισμού», ημερομ. 13/10/2018, ως επίσης και το Δελτίο Τύπου της Αρχής με αρ. 16/2018 και ημερομ. 16/10/2018, τα οποία, μεταξύ άλλων, επισυνάπτονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, η Αρχή δεν έχει να σχολιάσει ή/και να προσθέσει οτιδήποτε περαιτέρω.

Σε σχέση με το θέμα των παραπόνων / καταγγελιών που υποβάλλονται στην Αρχή, τον αριθμό των παραπόνων, τα προσωπικά δεδομένα του παραπονούμενου και/ή άλλες σχετικές αναφορές οι οποίες έγιναν στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ. 16/10/2019, από τους εκπροσώπους του οργανισμού, πέραν των όσων έχουν ήδη αναφερθεί, η Αρχή κρίνει σκόπιμο να ξεκαθαρίσει τα εξής:

Ο αριθμός των παραπόνων / καταγγελιών, δεν είναι στοιχείο το οποίο επηρεάζει, με τον οποιονδήποτε τρόπο, την έκβαση έκαστης υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας. Τα παράπονα, έστω και αν υποβάλλονται από το ίδιο πρόσωπο (παραπονούμενο) αποτελούν μόνο το έναυσμα για διερεύνηση και έναρξη της διαδικασίας διερεύνησης πιθανών παραβάσεων. Το οποιοδήποτε παράπονο υποβάλλεται από πολίτες (και/ή από άλλου), δεν δεσμεύει την Αρχή ως προς το περιεχόμενό του. Η Αρχή, αξιολογεί αυτό καθαυτό το περιεχόμενο του προγράμματος που μεταδίδεται από τον οργανισμό και κρίνει βάσει των συγκεκριμένων πραγματικών και νομικών περιστατικών, όπως αυτά προκύπτουν από το ίδιο το πρόγραμμα.

Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι, ο κάθε πολίτης που επιθυμεί να υποβάλει παράπονο στην Αρχή, έχει το δικαίωμα να παραμείνει, εάν το επιθυμεί, ανώνυμος και η Αρχή έχει την υποχρέωση να σεβαστεί την επιθυμία του. Η μη αποκάλυψη των στοιχείων των παραπονούμενων στον οργανισμό, αποτελεί υποχρέωση της Αρχής που πηγάζει, μεταξύ άλλων, από τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της, τον περί της Προστασίας των Φυσικών Προσώπων Έναντι της

Επεξεργασίας των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Ελεύθερης Κυκλοφορίας των Δεδομένων αυτών Νόμο του 2018 (Ν. 125(I)/2018), καθώς και άλλες νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν στην προστασία των προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Θέση της Αρχής είναι ότι ο οργανισμός αγνοεί την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή 362/2003 Αντέννα ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ημερομ. 27/2/2004. Στην υπό αναφορά απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αποφασίστηκε ότι με βάση τον Κανονισμό 41(2) των Κ.Δ.Π. 10/2000, η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παραβάσεις του Νόμου ή/και των Κανονισμών, αυτεπάγγελα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού, αν υποπέσει στην αντίληψή της, ότι δυνατόν να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών. Συγκεκριμένα στις σελ. 3 και 4 της υπό αναφορά απόφασης, αναφέρονται τα εξής:

«Από τις εισηγήσεις που συζητήθηκαν δυο αφορούν στην καθόλου δυνατότητα ενεργοποίησης και λήψης έγκυρης απόφασης στην περίπτωση. Η πρώτη αφορά στην πρόνοια του Κανονισμού 41(1) σύμφωνα με την οποία η Αρχή έχει εξουσία να εξετάζει παράπονα του κοινού που υποβάλλονται σ' αυτή, σε πέντε καθοριζόμενες περιπτώσεις.

Εν προκειμένω, υποβλήθηκε παράπονο από πολίτες και, κατά το επιχείρημα, επειδή αυτό και εν τέλει οι προσαφθείσες κατηγορίες δεν περιλαμβάνονται στις καθοριζόμενες περιπτώσεις, δεν ήταν επιτρεπτή η ενεργοποίηση της Αρχής. Οι καθ' ων η αίτηση εισηγούνται πως τα παράπονα και οι κατηγορίες ευλόγως εντάσσονται σε καθοριζόμενες περιπτώσεις, αλλά, σε συμφωνία προς το παράλληλο επιχείρημά τους, δεν θεωρώ πως δικαιολογείται να εξετάσουμε το ζήτημα από τέτοια σκοπιά. Η Αρχή, όπως προβλέπει ο Κανονισμός 41(2), "έχει εξουσία να εξετάζει αυτεπάγγελα και ανεξάρτητα από παράπονα του κοινού παραβάσεις από οποιοδήποτε σταθμό, αν υποπέσει στην αντίληψή της ότι δυνατό να μην έχουν τηρηθεί οι πρόνοιες του Νόμου και των Κανονισμών."

Μετά τη λήψη των παραπόνων η Αρχή, δι' εντεταλμένης λειτουργού προέβη στη δική της διερεύνηση, αυτή περιλάμβανε και την παρακολούθηση των συγκεκριμένων επεισοδίων της σειράς και ήταν ενόψει της που τέθηκε το ζήτημα των συγκεκριμένων ενδεχόμενων παραβάσεων. Για να σημειωθεί, στο τέλος, και στην ίδια την απόφαση της Αρχής πως επρόκειτο για αυτεπάγγελτη διερεύνηση.

Είναι, βεβαίως, ορθό πως χωρίς τα παράπονα ενδεχομένως το περιεχόμενο της σειράς θα περνούσε απαρατήρητο από την Αρχή. Δεν υπάρχει, όμως, περιορισμός αναφορικά με το πώς ένα θέμα υποπίπτει στην αντίληψη της Αρχής και, ανεξάρτητα από το ποιά θα μπορούσε να είναι η αυτοτελής σημασία του Κανονισμού 41(1), σαφώς η υποβολή παραπόνου που δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις του δεν περιορίζει ή, πολύ λιγότερο,

αχρηστεύει την εξουσία για αυτεπάγγελτη εξέταση, όσο και αν το ορισμένο παράπονο αποτέλεσε το έναυσμά της».

Τέλος, η Αρχή σημειώνει ότι πολλές από τις διερευνήσεις στις οποίες προβαίνει, έχουν ως έναυσμα κάποιο παράπονο / καταγγελία. Στις περιπτώσεις όπου, τα παράπονα που δέχεται και καλείται να διερευνήσει η Αρχή, δεν εμπίπτουν στα είδη παραπόνων του κοινού, τα οποία, δυνάμει του Κανονισμού 41(1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), έχει αρμοδιότητα να εξετάζει, τότε, στηριζόμενη στην πληροφόρηση που έχει από τα υποβληθέντα παράπονα, προβαίνει σε αυτεπάγγελτη διερεύνηση, με βάση τον Κανονισμό 41(2) των προαναφερθέντων Κανονισμών.

Σε σχέση με την αναφορά των εκπροσώπων του οργανισμού, στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. 16/10/2019, ότι ο παρουσιαστής του προγράμματος δέχεται μηνύματα που τον προσβάλλουν, για τις θέσεις και τις στάσεις του, η Αρχή αναφέρει ότι οι όποιες ιδιωτικές διαφορές μεταξύ πολιτών και/ή οργανισμών, δεν την αφορούν, ούτε εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της. Επομένως, τα άνωθεν ισχυριζόμενα δεν είναι στοιχείο το οποίο καλείται η Αρχή να αξιολογήσει ή/και να κρίνει. Εν πάση περιπτώσει, οι προαναφερθείσες αναφορές των εκπροσώπων του οργανισμού, δεν αναιρούν τις, εκ του οργανισμού, παραβάσεις της κείμενης νομοθεσίας.

Σε σχέση με τα όσα λέχθηκαν για συγκεκριμένο σχόλιο του Διευθυντή της Αρχής στο «Twitter», η Αρχή επαναλαμβάνει και υιοθετεί τα όσα ο ίδιος ο Διευθυντής ξεκαθάρισε, ενώπιον των εκπροσώπων του οργανισμού, στη συνεδρία της Αρχής ημερομ. 16/10/2019. Επαναλαμβάνεται ότι: (1) Το σχόλιο δεν αναφερόταν και δεν έγινε για τον παρουσιαστή του επίμαχου προγράμματος κ. Κώστα Κωνσταντίνου, ως ο οργανισμός λανθασμένα υπέθεσε, (2) Το σχόλιο έγινε από τον προσωπικό λογαριασμό του Διευθυντή της Αρχής, αποτελεί προσωπική του άποψη και δεν δεσμεύει την Αρχή, (3) Ο Διευθυντής της Αρχής έχει το δικαίωμα να εκφέρει προσωπική άποψη από τους προσωπικούς του λογαριασμούς στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης. Εν πάση περιπτώσει και ανεξαρτήτως των πιο πάνω, ξεκαθαρίζεται ότι, ο Διευθυντής της Αρχής, ούτε είναι παρόν κατά τη λήψη των αποφάσεων της Αρχής, ούτε έχει το δικαίωμα ψήφου, αλλά ούτε και συμμετέχει -με τον οποιονδήποτε τρόπο- στη διαμόρφωση των αποφάσεων της Αρχής.

Σε σχέση με τους ακόλουθους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην επιστολή της κ. Κάλιας Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή ουδόλως διαφωνεί.

Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (ΑΡΚ) είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της νομοθεσίας που διέπει τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς και αυτή η νομοθεσία εντάσσεται στο ευρύτερο νομικό πλαίσιο της χώρας. Δεν είναι αεροστεγώς κλεισμένη ούτε απομονωμένη από το υπόλοιπο νομικό πλέγμα και σύστημα της χώρας.

Η Αρχή, στα τόσα χρόνια λειτουργίας της, απέδειξε εμπράκτως και δια του λόγου, ότι η συγκεκριμένη νομοθεσία δεν «είναι αεροστεγώς κλεισμένη» ή/και «απομονωμένη από το υπόλοιπο νομικό πλέγμα και σύστημα της χώρας».

Αναφορικά με τους ισχυρισμούς και/ή τις θέσεις του οργανισμού σε σχέση με τις αόριστες αξιολογικές έννοιες («κρίσεις»), όπως καταγράφονται στις σελ. 1-2 της επιστολής της κ. Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή αναφέρει ότι γνωρίζει, σέβεται και εφαρμόζει τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου για το συγκεκριμένο θέμα.

Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό ενδεικτικά, στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ν. ANTENNA ΛΤΔ, απόφαση ημερομ. 30/11/2012, στην Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 8/2/2010, στην Προσφυγή 1829/08, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30/9/2011 και στην Προσφυγή 720/08 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30/9/2011.

Παραθέτει ακολούθως, σχετικά αποσπάσματα από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009, την Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 και την Προσφυγή 1829/08:

- **Α.Ε. 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ν. ANTENNA ΛΤΔ, ημερομ. 30/11/2012:** *«Με όλο τον προσήκοντα σεβασμό δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με το πρωτόδικο δικαστήριο ως προς το ότι ήταν απαραίτητο να δοθεί, στο νόμο, ορισμός του όρου «αρχές της ψηλής ποιότητας». Κατά την εκτίμηση μας αυτό το ζήτημα μπορούσε να αφεθεί από το νομοθέτη στο αρμόδιο διοικητικό όργανο και κατ' επέκταση στα δικαστήρια τα οποία είναι αρμόδια να ελέγχουν τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων. Δεν θεωρούμε ότι «οι αρχές της ψηλής ποιότητας», που αναγράφονται στο άρθρο 26(1) (β) και τον Κανονισμό 21(1), και το «ποιοτικό επίπεδο που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας», που αναγράφεται στον Κανονισμό 21(6), ήταν όροι που δεν μπορούσαν ευχερώς να ερμηνευθούν από το αρμόδιο διοικητικό όργανο του οποίου οι αποφάσεις υπόκεινται στον αναθεωρητικό έλεγχο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ούτε και συμφωνούμε με την*

πρωτόδικη θέση ότι οι όροι αυτοί περιέχουν απεριόριστη υποκειμενικότητα που δεν συνάδει με τον καθορισμό νομικής ευθύνης και μάλιστα οιωνεί ποινικής. Εφόσον ένας Νόμος δεν κρίνεται αντισυνταγματικός ή άκυρος, θα πρέπει να εφαρμόζεται έστω και αν η εφαρμογή του είναι δύσκολη.». «Ενόψει της γενικότητας των όρων που υπάρχουν στο σχετικό Νόμο και τους Κανονισμούς και της, κατά συνέπεια, ευρείας διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται στην εφεσείουσα, θεωρούμε πολύ σημαντικό, η εφεσείουσα να δίνει σαφή και ακριβή αιτιολογία για τις αποφάσεις της, ώστε να μπορεί να ελέγχεται, δικαστικά, η διακριτική της ευχέρεια. Στην παρούσα υπόθεση τέτοια αιτιολογία δόθηκε.».

• **Α.Ε. 76/07 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 8/2/2010:** «Το κατά πόσο ένα τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό πρόγραμμα παραβιάζει το Νόμο ή τους Κανονισμούς συνιστά θέμα που ανάγεται αποκλειστικά στην κρίση της Αρχής, η ορθότητα της οποίας όμως υπόκειται στον έλεγχο του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου, εφόσον βέβαια το εν λόγω Δικαστήριο, υπό την ιδιότητά του ως τελικού κριτή, κληθεί να αποφανθεί επί τούτου. Κατά συνέπεια η κρίση ως προς την υπαγωγή γεγονότων στο Νόμο και τους Κανονισμούς εμπίπτει αποκλειστικά στην αρμοδιότητα της εφεσίβλητης Αρχής, της αρμοδιότητας του Δικαστηρίου περιοριζομένης στον έλεγχο της κρίσης αυτής (βλ. «**Ο ΛΟΓΟΣ**» Πολιτιστική και Πληροφοριακή Εταιρεία ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου (2007) 3 Α.Α.Δ. 91). Κοντολογίς, το έργο του Δικαστηρίου περιορίζεται στη διεξαγωγή ελέγχου με αποκλειστικό στόχο τη διακρίβωση ότι η απόφαση της εφεσίβλητης Αρχής, κρινόμενη με βάση την αιτιολογία και το περιεχόμενο του φακέλου, ήταν εύλογα επιτρεπτή μέσα στα όρια της διακριτικής εξουσίας της. Κατά συνέπεια ο ορισμός εννοιών που χρησιμοποιούνται στους Κανονισμούς, όπως οι έννοιες προσωπικότητα, υπόληψη, ιδιωτικός βίος και η υπαγωγή τους στα γεγονότα της υπόθεσης, δεν εκφεύγουν του εν λόγω πλαισίου.».

• **Προσφ. 1829/2008, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 30/9/2011:** «Άλλος ισχυρισμός των αιτητών είναι ότι το εύρημα της Αρχής για την ύπαρξη των συγκεκριμένων παραβάσεων είναι λανθασμένο, γιατί οι σχετικές διατάξεις του Νόμου και των Κανονισμών «... εμπεριέχουν στην αντικειμενική τους υπόσταση αόριστες - αξιολογικές έννοιες», όπως «αρχές της ψηλής ποιότητας» - (**Άρθρο 26(1)(β) του Νόμου**) - «αρχές του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου» - (**Άρθρο 26(1)(ε) του Νόμου**) - και «προσωπικότητα», «τιμή» και «υπόληψη» - (**Κ. 21(3) των Κανονισμών**) - των οποίων το περιεχόμενο παρέλειψε να αναλύσει η Αρχή. Κατά την άποψή τους, η Αρχή, παρόλο που όφειλε να αποδείξει το περιεχόμενο των πιο πάνω εννοιών, δεν ερεύνησε το θέμα, ούτε προσκόμισε μαρτυρία οποιουδήποτε μέλους της κυπριακής κοινωνίας - (από την οποία προέρχεται το τηλεοπτικό κοινό) - ώστε να εξετάσει το κοινωνικό περιβάλλον και, επιπρόσθετα, δεν παρακολούθησε ολοκληρωμένο το σχετικό βίντεο, αλλά αρκέστηκε στην απλή καταγραφή αποσπασμάτων, με αποτέλεσμα η κρίση της περί στοιχειοθέτησης των παραβάσεων να

είναι παράνομη. Επικαλούνται, προς ενίσχυση της επιχειρηματολογίας τους, τα όσα λέχθηκαν σχετικά με το πιο πάνω ζήτημα στην Αντέννα Λίμιτεδ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, Υπόθεση Αρ. 1310/07, 14/5/09.».

«Συνεπώς, η Αρχή δεν ήταν υποχρεωμένη να προκαθορίσει το νόημα διαφόρων λέξεων ή φράσεων της σχετικής νομοθεσίας, ούτε να αναζητήσει οποιαδήποτε μαρτυρία σε σχέση με το τι θεωρείται ως ποιοτική εκπομπή στην κυπριακή κοινωνία.».

«Η Αρχή, στην απόφασή της ημερομηνίας 19/3/2008, κατέγραψε τις σχετικές πρόνοιες και, στη συνέχεια, πολύ αναλυτικά, τα στοιχεία από τα ρεπορτάζ των δύο κεντρικών δελτίων ειδήσεων που εδώ ενδιαφέρουν, υπογραμμίζοντας τις επίμαχες λεπτομέρειες που συνιστούσαν τις, κατά την κρίση της, παραβάσεις. Όπως, μάλιστα, προκύπτει από την ίδια την απόφαση, η Αρχή, προτού καταλήξει για την παράβαση των Άρθρων 26(1)(ε) και 26(1)(β) του Νόμου και του Κ. 21(3) των Κανονισμών, παρακολούθησε και τις σχετικές βιντεοκασέτες.».

Επίσης, σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στη σελ. 2 της επιστολής της κ. Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, για τον μέσο λογικό πολίτη, η Αρχή αναφέρει ότι, όλες τις οι αποφάσεις λαμβάνονται με κριτήριο τον μέσο, λογικό πολίτη και πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση της Αρχής, τον μέσο λογικό ακροατή ή/και τηλεθεατή. Απλή ανάγνωση αποφάσεων της Αρχής, επιβεβαιώνει τα όσα η Αρχή υποστηρίζει και ακολουθεί.

Η Αρχή ουδόλως διαφωνεί ότι ο μέσος λογικός πολίτης «αλλάζει ανάλογα με τον τόπο και τον χρόνο», ότι «η εποχή της προηγμένης τεχνολογίας, της παγκοσμιοποίησης και της εύκολης επικοινωνίας αλλά και το υψηλό επίπεδο μόρφωσης και παιδείας των πολιτών, έχει δημιουργήσει ένα πρότυπο ανθρώπου ευαισθητοποιημένου, περισσότερο γνωστικού και καχύποπτου σε όλα όσα συμβαίνουν γύρω του» και ότι ο σύγχρονος άνθρωπος «απαιτεί και έχει κάθε δικαίωμα στην ορθή πληροφόρηση και γνώση του κοινωνικού και πολιτικού γίνεσθαι, και πρέπει να έχει άποψη επί παντός θέματος δημοσίου ενδιαφέροντος και δικαίωμα στην ορθή πληροφόρηση των γεγονότων, αλλά και στην κριτική, ώστε να διαμορφώνει άποψη και την δική του αξιολογική κρίση επί θεμάτων και γεγονότων που ανταποκρίνονται στην αλήθεια».

Ωστόσο, η Αρχή, ως έχει ήδη αναφέρει και για τους λόγους που έχει ήδη αναλύσει, ως επίσης επιβεβαιώνουν και τα ίδια τα γεγονότα της υπόθεσης, κρίνει ότι στο πλαίσιο του επίμαχου προγράμματος, τόσο στις 24 όσο και στις 25/7/2018, έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας και δεν διαφυλάχθηκε η ποιότητα της γλώσσας σε ραδιοφωνικό πρόγραμμα. Κατ' επέκταση, τα επίμαχα αποσπάσματα των υποστοιχείων 1 και 4 της παρούσας, δεν αποτελούν απλώς «πληροφόρηση και γνώση του κοινωνικού και πολιτικού γίνεσθαι», ούτε «κριτική που διαμορφώνει άποψη και αξιολογική κρίση επί θεμάτων και γεγονότων», ως το δικαίωμα του σύγχρονου ανθρώπου, παρά μόνο παραβιάζουν, ως έχει ήδη διευκρινιστεί, δικαιώματα τρίτων.

Η Αρχή, έχοντας ως κριτήριο τον μέσο, λογικό ακροατή της χώρας μας, κρίνει ότι το επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις 24 και στις 25/7/2018, δεν διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, ούτε από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας. Επίσης ότι στο πλαίσιο τους, έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας. Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στα γεγονότα των υποστοιχείων 1 και 4 της παρούσας, το περιεχόμενο των οποίων μιλά από μόνο του και επιβεβαιώνει τα όσα η Αρχή αναφέρει.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στις σελ. 3-6 της επιστολής της κ. Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Πρώτον, η Αρχή ουδόλως αμφισβητεί τα όσα παρατίθενται στα σημεία 1-10 των πιο πάνω σελίδων, ως επίσης και τα όσα αναφέρονται σε σχέση με την υπόθεση Sigma Radio Television Ltd vs Cyprus (αιτ. αριθ. 32181/04 και 35122/05). Υπενθυμίζει όμως στον οργανισμό ότι έκαστη υπόθεση έχει διαφορετικά πραγματικά και νομικά γεγονότα. Βάσει αυτών λαμβάνεται η όποια απόφαση.

Δεύτερον, συμφωνεί απόλυτα ότι οι αποφάσεις της, όπως και κάθε διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την παγιωμένη νομολογία του ΕΔΔΑ, τις πρόνοιες της ΕΣΔΑ και της εθνικής νομοθεσίας. Αυτό άλλωστε πράττει η Αρχή στα τόσα χρόνια λειτουργίας της. Η Αρχή, σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, πάντοτε ενεργεί με βάση το Σύνταγμα, τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με γνώμονα πάντα τα δικαιώματα των πολιτών.

Η Αρχή, τόσο για την παρούσα υπόθεση, όσο και για κάθε άλλη υπόθεση που τίθεται ενώπιόν της, κρίνει και αποφασίζει έχοντας πλήρη γνώση όλων των πιο πάνω, στηριζόμενη σε αυτά, στα πραγματικά και νομικά περιστατικά κάθε υπόθεσης (τα οποία είναι συγκεκριμένα), όπως επίσης και στα δικαιώματα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση.

Η Αρχή, σε καμία περίπτωση δεν αποφασίζει με «προσωπικά κριτήρια, πεποιθήσεις, γούστα και πιστεύω», ως ενδεχομένως υπονοείται στη σελ. 5 της επιστολής της Δικηγόρου του οργανισμού. Μια τέτοια υπόνοια προσβάλλει την Αρχή και ουδόλως ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Η Αρχή, δανειζόμενη τη φρασεολογία του οργανισμού, ξεκαθαρίζει ότι το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης του εκάστοτε τηλεοπτικού ή/και ραδιοφωνικού οργανισμού, είναι πάντα αναπόσπαστο «μέρος της εξίσωσης», σε κάθε υπόθεση που τίθεται ενώπιόν της, εν αντιθέσει με τα όσα ο οργανισμός ισχυρίζεται.

Τρίτον, είναι σειρά της Αρχής να παραπέμψει τον οργανισμό στην απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην υπόθεση **SIGMA RADIO T.V. LTD**

ΚΑΤΑ ΚΥΠΡΟΥ (αιτ. αριθ. 32181/04 και 35122/05), ημερομ. 21/7/2011. Πέραν των όσων η Δικηγόρος του οργανισμού έχει επιλεκτικά αναφέρει στην επιστολή της, για την εν λόγω υπόθεση, το Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, και τα εξής (η χρήση έντονης γραφής δική μας):

«190. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι οι είκοσι δύο υπό εξέταση υποθέσεις της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφορούν σε διάφορες μεταδόσεις που συνίστανται σε διαφημίσεις, δελτία ειδήσεων που μεταδόθηκαν εντός των χρονικών πλαισίων των δελτίων ειδήσεων, ταινιών, σειρών, προγραμμάτων, τρέιλερ και κοινωνικών ντοκιμαντέρ (βλ. παρ. 14-37 ανωτέρω). Η Αρχή έκρινε ότι οι αιτούντες είχαν παραβεί μια σειρά διατάξεων του Νόμου και Κανονισμών σε σχέση με τις εν λόγω μεταδόσεις. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου επέβαλε πρόστιμα εν συνεχεία στους αιτούντες σε σχέση με αυτές τις παραβάσεις.

(i) Κατά πόσον υπήρξε επέμβαση

191. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν στους αιτούντες στις ανωτέρω υποθέσεις ανάγονται σε «επέμβαση» στο δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης των αιτούντων, όπως αυτό κατοχυρώνεται από το Άρθρο 10 § 1 της Σύμβασης.

(ii) Κατά πόσον η επέμβαση ήταν δικαιολογημένη

192. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι, για να είναι σύμφωνη με το Άρθρο 10, η εν λόγω επέμβαση πρέπει να προβλέπεται υπό του νόμου, να εξυπηρετεί έναν ή περισσότερους εκ των θεμιτών σκοπών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και να είναι «αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία», για την επίτευξη του εν λόγω στόχου ή στόχων.

193. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι τα μέρη συμφωνούν ότι η καταγγεληθείσα επέμβαση είχε νομικό έρεισμα στο εθνικό δίκαιο, δηλαδή, στο Νόμο 7 (I) / 1998 (όπως τροποποιήθηκε) και στους σχετικούς κανονισμούς. Οι αιτούντες, όμως, υποστήριξαν γενικότερα ότι οι νομοθετικές διατάξεις επί των οποίων βασίστηκαν τα συμπεράσματα της παράβασης δεν ήταν επαρκώς προβλέψιμες και ήταν εξαιρετικά άκαμπτες.

...

195. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι ο Νόμος 7 (I) / 1998 και οι Κανονισμοί αποτελούν ένα λεπτομερές νομοθετικό σχήμα που στόχο έχει τη ρύθμιση της μετάδοσης των προγραμμάτων. Οι παραβάσεις που διαπιστώθηκαν σε σχέση με διάφορες εκπομπές βασίζονται σε μια σειρά διαφορετικών διατάξεων του Νόμου και των Κανονισμών, στο πλαίσιο των οποίων κάποιες είναι πιο συγκεκριμένες από ότι κάποιες άλλες. Δεν μπορεί να ειπωθεί, ωστόσο, ότι οποιαδήποτε από αυτές τις διατάξεις ή τους Κανονισμούς ήταν τόσο αόριστη και ασαφής ώστε να στερείται της απαιτούμενης νομοθετικής ποιότητας. Επομένως, το Δικαστήριο κρίνει ότι η επέμβαση στα δικαιώματα των

αιτούντων δυνάμει του Άρθρου 10 § 1 ήταν «προβλεπόμενη υπό του νόμου», κατά την έννοια του Άρθρου 10 § 2.

196. Περαιτέρω, το Δικαστήριο συμφωνεί με την Κυβέρνηση ότι η επέμβαση επιδίωκε τουλάχιστον έναν εκ των νόμιμων στόχων που ορίζονται στην παράγραφο 2 του Άρθρου 10, δηλαδή την προστασία των δικαιωμάτων των τρίτων.

197. Επομένως, το ζήτημα που τίθεται είναι κατά πόσον η επέμβαση ήταν «αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία».

198. Το Δικαστήριο επαναλαμβάνει ότι η ελευθερία της έκφρασης αποτελεί ένα εκ των βασικών θεμελίων μιας δημοκρατικής κοινωνίας και μία εκ των βασικών προϋποθέσεων για την πρόοδό της. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2 του Άρθρου 10, η πρόνοια αυτή εφαρμόζεται όχι μόνο σε θέματα «πληροφόρησης» ή «ιδεών» που γίνονται ευμενώς αποδεκτές ή θεωρούνται αβλαβείς ή αδιάφορες, αλλά και σε πληροφόρηση ή ιδέες που προσβάλλουν, σοκάρουν ή ενοχλούν. Και αυτές είναι οι απαιτήσεις της πολυφωνίας, της ανεκτικότητας και της ευρύτητας πνεύματος, χωρίς τις οποίες δεν θα υπήρχε «δημοκρατική κοινωνία» (βλ. *Handyside v. the United Kingdom*, 7 Δεκεμβρίου 1976, παρ. 49, Σειρά Α, αριθ. 24, και *Jersild v. Denmark*, 23 Σεπτεμβρίου 1994, παρ. 37, Σειρά Α αριθ. 298). Αυτή η ελευθερία υπόκειται στις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο Άρθρο 10 § 2, και που ωστόσο πρέπει, να ερμηνεύονται στενά. Η ανάγκη για τυχόν περιορισμούς πρέπει να θεμελιώνεται τεκμηριωμένα (βλ., για παράδειγμα, *Lingens v. Austria*, 8 Ιουλίου 1986 παρ. 41, Σειρά Α αριθ. 103, και *Nilsen and Johnsen v. Norway [GC]*, αριθ. 23118/93, § 43, ΕΔΑΔ 1999-VIII).

199. Το κριτήριο της αναγκαιότητας απαιτεί από το Δικαστήριο να αποφανθεί κατά πόσον η συγκεκριμένη επέμβαση αντιστοιχούσε σε «επιτακτική κοινωνική ανάγκη», εάν ήταν ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο θεμιτό σκοπό και εάν οι λόγοι που δόθηκαν από τις εθνικές αρχές για να αιτιολογηθεί ήταν σχετικοί και επαρκείς. Κατά την αξιολόγηση κατά πόσον μια τέτοια ανάγκη υπάρχει και ποια μέτρα πρέπει να λαμβάνονται για την αντιμετώπισή της, οι εθνικές αρχές άφησαν ορισμένο περιθώριο εκτιμήσεως. Η εν λόγω εξουσία εκτιμήσεως δεν είναι, ωστόσο, απεριόριστη, αλλά συμβαδίζει με ορισμένη ευρωπαϊκή εποπτεία από το Δικαστήριο, του οποίου η αποστολή είναι να δώσει μια τελική απόφαση σχετικά με το εάν ο περιορισμός συνάδει με την ελευθερία της έκφρασης, όπως αυτή προστατεύεται από το Άρθρο 10. Η αποστολή του Δικαστηρίου κατά την άσκηση της εποπτικής του λειτουργίας δεν είναι να πάρει τη θέση των εθνικών αρχών, αλλά να ελέγξει δυνάμει του Άρθρου 10, υπό το φως της υπόθεσης στο σύνολό της εάν οι αποφάσεις έχουν ληφθεί σύμφωνα με το περιθώριο εκτίμησης. Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο οφείλει να εξακριβώσει ότι οι εθνικές αρχές έχουν εφαρμόσει πρότυπα, τα οποία είναι σύμφωνα με τις αρχές που περιέχονται στο Άρθρο 10 και, επιπλέον, ότι οι αποφάσεις τους είναι βασισμένες σε μια αποδεκτή εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών (βλ. *Karman v. Russia*, αριθ. 29372/02, § 32, 14 Δεκεμβρίου 2006, και *Grinberg v. Russia*, αριθ. 23472/03, § 27, 21 Ιουλίου 2005, με περαιτέρω παραπομπές).

200. Όσον αφορά στις εν λόγω υποθέσεις, το Δικαστήριο σημειώνει ότι σε κάθε μία από τις αποφάσεις της σχετικά με τις εκπομπές, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου όρισε τους λόγους για τους οποίους διαπιστώθηκαν οι σχετικές παραβάσεις του Νόμου και των Κανονισμών. Οι λόγοι, σε γενικές γραμμές, αφορούσαν στην προστασία των καταναλωτών και των παιδιών από αντιδεοντολογικές διαφημιστικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της συγκεκαλυμμένης διαφήμισης, την προστασία των παιδιών από εκπομπές που περιείχαν βία ή οποιοδήποτε άλλο υλικό που δυνατόν να έβλαπτε τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξή τους, τη σημασία της διασφάλισης ότι οι τηλεθεατές είχαν ενημερωθεί για το πραγματικό περιεχόμενο των εκπομπών με τη χρήση των κατάλληλων οπτικοακουστικών προειδοποιήσεων, την προστασία του πλουραλισμού στην πληροφόρηση, την ανάγκη για μια ορθή και δίκαιη παρουσίαση των γεγονότων και την προστασία της υπόληψης, της τιμής, του καλού ονόματος, της ιδιωτικής ζωής των προσώπων που εμπλέκονταν ή επηρεάζονταν από την εκπομπή.

201. Έχοντας υπ' όψιν τις εκπομπές και το περιεχόμενο ή / και το αντικείμενο τους, τους λόγους που δόθηκαν από την Αρχή στις αποφάσεις της για διαπίστωση παραβάσεων κατά των αιτούντων, το ύψος των προστίμων που επιβλήθηκαν και τους ισχυρισμούς των διαδίκων ενώπιόν του, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η καταγγεληθείσα επέμβαση ήταν ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό και οι λόγοι που προβλήθηκαν για να την δικαιολογήσουν ήταν σχετικοί και επαρκείς. Το Δικαστήριο θεωρεί, ότι η επέμβαση στην άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης των αιτούντων σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί εύλογα να θεωρηθεί αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία για την προστασία των δικαιωμάτων των άλλων».

Σε σχέση με τους ακόλουθους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στην επιστολή της κ. Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

Α. Πιθανή παράβαση του άρθρου 25 3(α) των ΚΔΠ 10/2000 το οποίο προβλέπει ότι απαγορεύεται η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων.

Οι θέσεις του σταθμού είναι ενώπιόν σας με τη δήλωση του διευθυντή του Διονύση Διονυσίου.

Θεωρούμε με βάση την πιο πάνω νομολογία ότι η εξέταση της καταγγελίας σας δεν μπορεί να γίνει in abstracto, ούτε απομονωμένα. Θα πρέπει να ληφθούν υπόψιν όλα τα δεδομένα της υπόθεσης, το χρονικό σημείο της μετάδοσης, η επικαιρότητα, το πολιτικό και κοινωνικό πλαίσιο και οι λόγοι που ο δημοσιογράφος προέβη σε αυτές τις δηλώσεις.

Η Αρχή συμφωνεί με τη θέση του οργανισμού ότι «η εξέταση της υπόθεσης δεν μπορεί να γίνει in abstracto, ούτε απομονωμένα» και ότι «θα πρέπει να ληφθούν υπόψη όλα τα δεδομένα της υπόθεσης». Επαναλαμβάνει ότι, τόσο για την παρούσα, όσο και για κάθε άλλη υπόθεση που τίθεται ενώπιόν της, κρίνει και αποφασίζει έχοντας πλήρη γνώση όλων των γεγονότων και περιστατικών που την περιβάλλουν (πραγματικών και νομικών), στηριζόμενη σε αυτά, όπως επίσης και στα δικαιώματα που σε κάθε περίπτωση διακυβεύονται. Ο οργανισμός και ο εκάστοτε δημοσιογράφος, ως έχει ήδη αναφερθεί, έχουν το δικαίωμα να σχολιάσουν, να διαφωνήσουν, να επικρίνουν και να κατακρίνουν το οποιοδήποτε γεγονός ή/και πρόσωπο, υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι το σχόλιο ή/και η κριτική τους είναι εντός του πλαισίου που θέτει η κείμενη νομοθεσία αλλά και το ίδιο το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Αρχή, στις προηγούμενες σελίδες της παρούσας, έχει παραθέσει τους λόγους για τους οποίους κρίνει ότι, το περιεχόμενο του επίμαχου προγράμματος, ως αυτό μεταδόθηκε στις 24 και στις 25/7/2018, παραβιάζει τόσο τα άρθρα 26(1)(β) και 26(1)(δ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), όσο και τον Κανονισμό 25(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000). Συνοψίζοντας, η Αρχή ξεκαθαρίζει ότι δεν αποφασίζει για το τελικό ραδιοτηλεοπτικό προϊόν που τίθεται ενώπιόν της, στο πλαίσιο κάθε υπόθεσης, ούτε «in abstracto», «ούτε απομονωμένα», αλλά έχοντας πλήρη γνώση των πιο πάνω και με γνώμονα τη λογική του μέσου λογικού πολίτη.

Σε ό,τι αφορά στα όσα αναφέρονται στην επιστολή της κ. Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, για τις υποθέσεις D.M' Bala M' Bala, Lawless v Ireland, Garaudy, Marai v France, Norwood v United Kingdom, Pavel Ivanov v Russia, E.S. v Austria, Klein v Slovakia, το σύγγραμμα των Harris, O'Boyle & Warbrick ή/και άλλες υποθέσεις, συγγράμματα ή/και πάγια δικαστική νομολογία, η Αρχή αναφέρει ότι έχει γνώση του περιεχομένου τους, ουδόλως τα αμφισβητεί και συμφωνεί απόλυτα ότι οι αποφάσεις της, όπως και κάθε διοικητικού οργάνου, θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την παγιωμένη νομολογία του ΕΔΔΑ, τις πρόνοιες της ΕΣΔΑ, της εθνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Επαναλαμβάνει ότι, σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις, πάντοτε λαμβάνει υπόψη τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ, ως επίσης και κάθε νομοθετική πρόνοια, εθνική, ευρωπαϊκή ή/και διεθνή. Υπενθυμίζει όμως στον οργανισμό ότι έκαστη υπόθεση έχει διαφορετικά πραγματικά και νομικά γεγονότα, και βάσει αυτών κρίνει και αποφασίζει.

Στο σημείο αυτό, η Αρχή κρίνει σκόπιμο να υπενθυμίσει στον οργανισμό τα εξής:

Πρώτον, ότι εν αντιθέσει με τη συνταγματικά προβλεπόμενη χορήγηση ραδιοφωνικής ή τηλεοπτικής άδειας, στην έκδοση των έντυπων μέσων (για τα οποία, εν πάση περιπτώσει, δεν έχει αρμοδιότητα η Αρχή), δεν προβλέπεται αντίστοιχος περιορισμός.

Δεύτερον, ότι οι άδειες για ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς, χορηγούνται από την Αρχή με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος (άρθρο 14(1) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 -όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα-) και κάτω από νόμιμους όρους και αιρέσεις. Τουτέστιν, οι ραδιοτηλεοπτικοί οργανισμοί, οφείλουν να εκμεταλλεύονται τα ραδιοκύματα, τα οποία αποτελούν δημόσιο αγαθό και μέρος του εθνικού μας πλούτου, προς διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και μεγιστοποίηση του κοινωνικού οφέλους.

Τρίτον, ότι στην περίπτωση του Τύπου, η επιλογή βρίσκεται στα χέρια του πολίτη. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των καλλιτεχνικών δρώμενων, των αφισών, των βιβλίων, των σεμιναρίων, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο των υποθέσεων, για τις οποίες γίνεται λόγος στις σελ. 6-10 («*Εφόσον ... την πίστη τους*») της επιστολής της Δικηγόρου του οργανισμού. Επιλογή αγοράς, ανάγνωσης, επίσκεψης ή/και συμμετοχής. Αντίθετα, τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, έχουν πλέον θέση σε κάθε νοικοκυριό, επιχείρηση, ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους, εξού και η ευρωπαϊκή προσέγγιση προς αυτά είναι ότι αποτελούν μέλος της κάθε οικογένειας και ως τέτοια πρέπει να αντιμετωπίζονται. Ιδιαίτερα αν λάβει κανείς υπόψη την αμεσότητα που τα χαρακτηρίζει (που δεν αφήνει πάντοτε περιθώρια επεξεργασίας των μεταδιδόμενων μηνυμάτων), την επιρροή που ασκούν και τη μεγάλη διάδοσή τους, καθίσταται αναγκαίος ο δραστικότερος έλεγχός τους.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στις σελ. 10-11 της επιστολής της Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 25/10/2019 («*Σε ό,τι αφορά δε το ζήτημα των διάφορων “ευαισθησιών” ... και τον Αρχιεπίσκοπό της*»), η Αρχή παρατηρεί τα εξής:

Αρχικά, η Αρχή, αντιπαρέρχεται της αναφοράς του οργανισμού σε «ισοπεδωτικό χειρισμό της ελευθερίας της έκφρασης έναντι ευαισθησιών ομάδων». Η παρούσα απόφαση, η εκτεταμένη τεκμηρίωση και αιτιολόγηση που παρατίθεται σε αυτήν, ουδόλως δικαιολογούν την πιο πάνω, προσβλητική αναφορά για τον τρόπο χειρισμού της υπόθεσης από την Αρχή.

Επιπρόσθετα, η Αρχή συμφωνεί με τον οργανισμό ότι τα κριτήρια για την απόφασή της, στην παρούσα υπόθεση, δεν θα πρέπει να είναι μόνο ποσοτικά αλλά και ποιοτικά. Αυτό άλλωστε έχει πράξει και αυτό αποδεικνύεται μέσα από το περιεχόμενο της απόφασής της.

Περαιτέρω, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι, σε κάθε υπόθεση που τίθεται ενώπιόν της, αξιολογεί όλα τα πραγματικά και νομικά γεγονότα που την περιβάλλουν και βάσει αυτών κρίνει και αποφασίζει. Ξεκαθαρίζει στον οργανισμό ότι, για πολλά παράπονα / καταγγελίες που της έχουν υποβληθεί, η Αρχή έχει αποφασίσει ότι δεν υπάρχει η οποιαδήποτε παράβαση της κείμενης νομοθεσίας, εφόσον από τα ενώπιον της στοιχεία δεν δικαιολογείται κάτι τέτοιο. Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει τα όσα ο οργανισμός ισχυρίζεται περί

«προστασίας οποιασδήποτε ομάδας ή/και παραπονούμενου από την Αρχή, εις βάρος της ελευθερίας της έκφρασης και χωρίς περαιτέρω αξιολόγηση εκ μέρους της».

Επιπλέον, σε σχέση με τα «ενδεικτικά παραδείγματα», τα οποία παρατίθενται στην τελευταία παράγραφο της σελ. 10 από τη Δικηγόρο του οργανισμού, η Αρχή δεν θα προχωρήσει σε σχολιασμό τους, εφόσον πρόκειται για υποθετικά παραδείγματα και ισχυρισμούς του οργανισμού.

Τέλος, η Αρχή επαναλαμβάνει στον οργανισμό το αυτονόητο, δηλαδή ότι, η εξέταση πιθανών παραβάσεων στο πλαίσιο υποθέσεων, δεν σημαίνει ότι η Αρχή λαμβάνει θέση, υιοθετεί ή/και εκφράζει άποψη υπέρ ή εναντίον οποιουδήποτε. Η Αρχή απορρίπτει κατηγορηματικά και θεωρεί απαράδεκτη τη θέση του οργανισμού ότι, εφόσον «η ομάδα των χριστιανών δεν ήταν μία και συμπαγής», σημαίνει ότι η Αρχή, επειδή προχώρησε σε υπόθεση, προστατεύει την «ομάδα του Μητροπολίτη Καλαβρύτων» και επιλέγει να στέκεται «απέναντι στην άλλη, επίσημη και αναγνωρισμένη ομάδα, ήτοι την Εκκλησία της Ελλάδας και τον Αρχιεπίσκοπό της».

Σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στο σημείο 2, σελ. 11-13, της επιστολής της Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 25/10/2019, η Αρχή αναφέρει ότι, έχει ήδη τοποθετηθεί σε παρόμοιους ή/και σε ίδιους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, οι οποίοι τέθηκαν είτε με την γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου ή/και αλλιώς. Επίσης, αναφέρει ότι, έχει ήδη τοποθετηθεί σε σχέση με την υπόθεση E.S. v Austria και το δικαίωμα της ελευθερίας της έκφρασης. Δεδομένων των πιο πάνω διαπιστώσεων, η Αρχή δεν έχει οτιδήποτε άλλο να προσθέσει στα όσα έχει ήδη αναφέρει στις προηγούμενες σελίδες της παρούσας.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στην επιστολή της Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 25/10/2019 και πιο συγκεκριμένα στις σελ. 13-14 («B. Πιθανή παράβαση των άρθρων ... κάτι από την ποιότητά του»), η Αρχή έχει ήδη τοποθετηθεί επί ιδίων ή/και παρόμοιων ισχυρισμών του οργανισμού. Ως εκ τούτου, δεν έχει οτιδήποτε άλλο να προσθέσει στα όσα έχει ήδη αναφέρει.

Επιπρόσθετα, η Αρχή αναφέρει ότι σέβεται την άποψη της Δικηγόρου του οργανισμού για το τι (η ίδια ή/και ο οργανισμός που εκπροσωπεί) θεωρεί ως «υψηλή ποιότητα προγράμματος». Ωστόσο, αρμόδια για να κρίνει αν το περιεχόμενο ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος είναι (ή όχι) υψηλής ποιότητας, είναι, βάσει της νομοθεσίας ή/και δικαστικών αποφάσεων, αποκλειστικά η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου. Σχετική ανάλυση περί τούτου, έχει γίνει σε προηγούμενες σελίδες της παρούσας, όπου και παραπέμπεται ο οργανισμός.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στις σελ. 14-15 της επιστολής της Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 25/10/2019, περί αδικαιολόγητου Πορίσματος του Λειτουργού ή/και

άλλους παρόμοιους ισχυρισμούς, η Αρχή, πέραν των όσων έχει ήδη αναφέρει, επιπρόσθετα παρατηρεί τα εξής:

Ο ερευνών Λειτουργός προέβη στη διερεύνηση και υπέβαλε το πόρισμα του σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, μετά από ακρόαση του προγράμματος «Δελτίο Θυέλλης», όπως αυτό μεταδόθηκε από τον ραδιοφωνικό οργανισμό «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6» στις 24 και στις 25/7/2018, μεταξύ των ωρών 17:00-18:15. Το πόρισμα του Λειτουργού με Αρ. Φακ. Πρ. 134/2018 (17), ημερομ. 21/9/2018, το οποίο ο Λειτουργός υιοθέτησε με σημείωμά του, ημερομ. 23/4/2019, είναι πλήρως αιτιολογημένο και παραθέτει τα πραγματικά γεγονότα, όπως αυτά μεταδόθηκαν κατά τη διάρκεια του επίμαχου προγράμματος του οργανισμού.

Ακολούθως, η Αρχή, στη συνεδρία της αρ. 15/2019, ημερομ. 3/5/2019, με βάση τα ενόπιον της στοιχεία, έκρινε και αποφάσισε για τα εξής (παρατίθεται αυτούσιο απόσπασμα από το πρακτικό της εν λόγω συνεδρίας της Αρχής):

«Η Αρχή, εξέτασε τα πορίσματα, τα οποία υπέβαλαν οι Λειτουργοί που ανέλαβαν τη διερεύνηση των υποθέσεων σύμφωνα με τον κανονισμό 42(5) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), βάσει της απόφασής της στη Συνεδρία αρ. 7/2019, ημερομ. 27.2.2019, για επανεξέταση των εν λόγω υποθέσεων, και αποφάσισε ομόφωνα όπως οι υποθέσεις αρ. 60/2017(19)(Ε)(Ε), 34/2018(2)(Ε), 43/2018(19)(Ε), 45/2018(1)(Ε), 47/2018(2)(Ε), 48/2018(3)(Ε), 49/2018(92)(Ε), 50/2018(92)(Ε), 52/2018(19)(Ε), 53/2018(92)(Ε), 54/2018(3)(Ε), 55/2018(92)(Ε), 56/2018(1)(Ε), 59/2018(1)(Ε), 60/2018(58)(Ε), 61/2018(92)(Ε), και 63/2018(17)(Ε), προωθηθούν σύμφωνα με τον κανονισμό 42(6) των πιο πάνω Κανονισμών, με ενημέρωση των καθ' ων η καταγγελία.

Όσον αφορά στην υπόθεση με αρ. φακ. 63/2018(17)(Ε), η Αρχή αποφάσισε όπως, εκτός από τις πιθανές παραβάσεις του Κανονισμού 25(3)(α) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), ως το σημείωμα του αρμόδιου Λειτουργού με αρ. φακ. πρ. 134/2018(17), στον Πίνακα Α' προστεθούν πιθανές παραβάσεις των άρθρων 26(1)(β) και 26(1)(δ) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), που αφορούν στην υψηλή ποιότητα προγραμμάτων και στη διαφύλαξη της ποιότητας της γλώσσας στα προγράμματα».

Δεδομένης της πιο πάνω απόφαση της Αρχής, προστέθηκαν στον Πίνακα Α' της υπόθεσης, ημερομ. 3/5/2019, άλλες τέσσερις πιθανές παραβάσεις και πιο συγκεκριμένα αυτές των υποστοιχείων 1, 2, 4 και 5. Με επιστολή της Αρχής, ημερομ. 16/5/2019, ο εν λόγω Πίνακας, με όλες τις πιθανές παραβάσεις, στάληκε στον οργανισμό για την υποβολή θέσεων (γραφτών

ή/και προφορικών) και/ή για επιθεώρηση του διοικητικού φάκελου της υπόθεσης, αν ο οργανισμός το επιθυμούσε.

Όπως διαπιστώνεται, στο πόρισμα του Λειτουργού με Αρ. Φακ. Πρ. 134/2018 (17), ημερομ. 21/9/2018 και στον ταυτάριθμο, συνημμένο Πίνακα Α', αναλύονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία, δηλαδή οι ημερομηνίες και οι ώρες των παραβάσεων, η φύση των παραβάσεων, στοιχεία τα οποία διαπιστώθηκαν από τον Λειτουργό κατόπιν ακρόασης του εν λόγω προγράμματος, ως αυτό μεταδόθηκε στις 24 και στις 25/7/2018.

Όπως επανειλημμένα αποφασίστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο, η μορφή της έρευνας, την οποία διεξάγει ο εκάστοτε λειτουργός, είναι συνυφασμένη με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Το κριτήριο για την πληρότητα της έρευνας έγκειται στη συλλογή και διερεύνηση των ουσιωδών στοιχείων τα οποία παρέχουν βάση για ασφαλή συμπεράσματα. Στην προκειμένη περίπτωση έχουν συλλεγεί όλα τα στοιχεία τα οποία παρέχουν τέτοια βάση και το πόρισμα του Λειτουργού είναι δεόντως και πλήρως αιτιολογημένο.

Η Αρχή στην υπό εξέταση υπόθεση (όπως πράττει σε όλες τις ενώπιον της υποθέσεις), ακολούθησε πιστά τις πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας, τους κανόνες της δίκαιης δίκης και της φυσικής δικαιοσύνης. Η Αρχή, αξιολογώντας όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών και/ή προφορικών θέσεων του οργανισμού, θα κρίνει και θα αποφασίσει ανάλογα για τη στοιχειοθέτηση τους ή μη. Επομένως, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι ακολουθήθηκε η νεομισμένη διαδικασία διερεύνησης, όπως αυτή προβλέπεται από τον περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμο 7(Ι)/1998 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και τους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), και ο λειτουργός ενήργησε στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων και εξουσιών που του παρέχει η σχετική νομοθεσία.

Βάσει των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει τη θέση του οργανισμού «περί αδικαιολόγητου πορίσματος» του Λειτουργού, ως επίσης και τον ισχυρισμό του οργανισμού ότι «θα ήταν εξαιρετικά παρακινδυνευμένο να βασιστείτε σε αυτά τα 'σημειώματα'» (δηλαδή τα σχετικά με την υπόθεση σημειώματα του Λειτουργού), δεδομένου ότι είχε ενώπιον της όλα τα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία της παρέχουν τη βάση για ασφαλή συμπεράσματα.

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη σελ.16 της επιστολής της κ. Γεωργίου, ημερομ. 25/10/2019, περί «Ανεπίτρεπτης παρέμβασης κατά την αντεξέταση του Λειτουργού», ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, η Αρχή διαφωνεί. Η Αρχή θεωρεί υπερβολική και αδικαιολόγητη τη θέση του οργανισμού περί «ανεπίτρεπτης επέμβασης στη διαδικασία, τέτοιας μάλιστα σοβαρότητας που μολύνει ολόκληρη την εξέταση της παρούσας υπόθεσης». Η Αρχή ουδόλως αρνήθηκε στον οργανισμό την αντεξέταση του ερευνώντος Λειτουργού.

Αντιθέτως, έθεσε τον Λειτουργό στη διάθεση του οργανισμού. Από πλευράς του, ο Λειτουργός απάντησε σε όλες τις ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν. Εξάλλου, όσον αφορά στο σημείο της συζήτησης που αφορούσε στην αιτιολόγηση του πορίσματός του, ο Λειτουργός απάντησε στις σχετικές ερωτήσεις, ως επίσης και σε οποιεσδήποτε ερωτήσεις του υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της αντεξέτασής του.

Τοποθέτηση της Προέδρου ή/και της Αρχής γενικότερα, επί θεμάτων (ερωτήσεων) που τίθενται κατά την αντεξέταση του Λειτουργού, κατ' ουδένα λόγο δεν αποσκοπούν στο να «κλείσουν οριστικά το ζήτημα», ως η Δικηγόρος του οργανισμού ισχυρίζεται στην επιστολή της. Πρόκειται απλώς για συμπληρωματικές τοποθετήσεις, στο πλαίσιο της συζήτησης που διεξάγεται, που ουδόλως αλλοιώνουν ή/και αλλάζουν την ουσία των τοποθετήσεων / απαντήσεων του Λειτουργού. Τη θέση της Αρχής επιβεβαιώνουν και τα γεγονότα της υπόθεσης και πιο συγκεκριμένα τα όσα λέχθηκαν στη συνεδρία της ημερομ. 16/10/2019, στα οποία και παραπέμπεται ο οργανισμός. Εξάλλου, ως έχει ήδη αναφερθεί, η διαδικασία που ακολουθείται από την Αρχή, είναι οιονεί δικαστική και όχι δικαστική. Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή απορρίπτει τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς του οργανισμού ως αβάσιμους.

Τονίζεται και υπενθυμίζεται ότι, σε όλες τις υποθέσεις, αποφασιστική αρμοδιότητα έχει μόνο η Αρχή και όχι ο εκάστοτε ερευνών λειτουργός ή/και οποιεσδήποτε άλλος. Ο ρόλος του εκάστοτε ερευνώντος λειτουργού είναι διαδικαστικός και θέτει ενώπιον της Αρχής τα γεγονότα και πιθανές παραβάσεις, τις οποίες η Αρχή μπορεί να υιοθετήσει, να απορρίψει, να ενισχύσει, να τροποποιήσει κ.λπ, έχοντας ως βάση (πάντοτε) το σύνολο της οικείας νομοθεσίας και την αποστολή της.

Σε σχέση με τα όσα αναφέρονται στις σελ. 16-18 της επιστολής της Δικηγόρου του οργανισμού, ημερομ. 25/10/2019, υπό τον τίτλο «Ερμηνεία αόριστων / αξιολογικών εννοιών» ή/και άλλους παρόμοιους ισχυρισμούς, η Αρχή παραπέμπει ξανά τον οργανισμό στις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009 Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου ν. ANTENNA ΛΤΔ, απόφαση ημερομ. 30/11/2012, στην Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 8/2/2010, στην Προσφυγή 1829/08, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30/9/2011 και στην Προσφυγή 720/08 ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, απόφαση ημερομ. 30/9/2011, ως επίσης και στα σχετικά αποσπάσματα από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση 92/2009, την Αναθεωρητική Έφεση 76/2007 και την Προσφυγή 1829/08, τα οποία έχει ήδη παραθέσει σε προηγούμενες σελίδες της παρούσας, το περιεχόμενο των οποίων είναι ξεκάθαρο.

Περαιτέρω, σε σχέση με τα συμπεράσματα του οργανισμού στη σελ. 17 της εν λόγω επιστολής του και πιο συγκεκριμένα το συμπέρασμα ότι «Αυτή η Επιτροπή» (ήτοι η Συμβουλευτική

Επιτροπή Ραδιοτηλεόρασης) «είναι που θα την βοηθήσει» (ήτοι την Αρχή) «να δώσει περιεχόμενο και νόημα σε αυτές τις αόριστες αξιολογικές κρίσεις και ορισμούς» και ότι «ως εκ τούτου, ακριβώς λόγω της πιο πάνω διεργασίας από την ΑΡΚ και την Συμβουλευτική Επιτροπή δεν χρειάζεται ο ερευνών λειτουργός να αναζητήσει οποιαδήποτε μαρτυρία εξειδικευμένη ή μη», η Αρχή το απορρίπτει. Με όλο το σεβασμό, ούτε από το άρθρο 11 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) αλλά ούτε και από τις αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου στις Προσφυγές 1625/2006, 1648/2007 και 170/07, ANTENNA ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 20/10/2009, 30/4/2010 και 24/11/2009 αντίστοιχα, τις οποίες επικαλείται ο οργανισμός, προκύπτει ότι, για την ερμηνεία των αόριστων αξιολογικών εννοιών που υπάρχουν στη νομοθεσία, απαιτούνται υποχρεωτικά οι απόψεις της εν λόγω Επιτροπής, ως ο οργανισμός ισχυρίζεται.

Ξεκάθαρη απάντηση στο θέμα, δίνει η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 54/2006 ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΙΑΣ ΛΤΔ ν. Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ημερομ. 5/11/2008, όπου η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποφάσισε ως εξής:

«Η εμπλοκή της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης δεν είναι υποχρεωτική εφόσον ούτε ο νόμος ούτε οι κανονισμοί θέτουν ως προϋπόθεση τη γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής πριν από τη λήψη της απόφασης της Αρχής. Η διαδικασία εξέτασης των παραβάσεων διεξάγεται αποκλειστικά ενώπιον της Αρχής η οποία έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα αξιολόγησης της μαρτυρίας, προκειμένου να διαπιστώσει αν υπήρξε παράβαση νόμου ή κανονισμών και να επιβάλει τις κατά την κρίση της αρμόζουσες κυρώσεις. Η υποχρέωση της Αρχής να ζητά τις απόψεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι υποχρεωτική μόνο όπου επιβάλλεται από το νόμο τέτοια ενέργεια και όχι σε κάθε περίπτωση ή για κάθε θέμα».

Δεδομένων των πιο πάνω, η Αρχή ξεκαθαρίζει στον οργανισμό ότι δεν είναι υποχρεωμένη να ζητήσει τις απόψεις της εν λόγω Επιτροπής για το θέμα της ερμηνείας των αόριστων αξιολογικών εννοιών, αφού ούτε ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμος 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), ούτε και οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμοί του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), επιβάλλουν κάτι τέτοιο. Κατ' επέκταση, ο ισχυρισμός του οργανισμού ότι «η ΑΡΚ δεν μπορεί νόμιμα να λάβει απόφαση στην παρούσα χωρίς να έχει τις απόψεις αυτής της Επιτροπής» ή/και άλλοι παρόμοιοι ισχυρισμοί του οργανισμού επί του θέματος, απορρίπτονται ως αβάσιμοι. Η Αρχή έχει ήδη τοποθετηθεί για το θέμα και σε προηγούμενες σελίδες της παρούσας, παραπέμποντας και σε σχετική νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Τέλος, η Αρχή σημειώνει ότι δεν είναι η πρώτη φορά που στο πλαίσιο υπόθεσης που έχει εξετάσει έχει αποφασίσει ότι, τα όσα μεταδόθηκαν στο πλαίσιο προγράμματος εκφεύγουν των ορίων της ελευθερίας της έκφρασης. Η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην επίσημη ιστοσελίδα της www.crt.a.org.cy όπου είναι αναρτημένες αποφάσεις της που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την υπέρβαση των ορίων της ελευθερίας της έκφρασης και του λόγου.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει κατά πλειοψηφία ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β) (υποστοιχεία 1 και 4) και 26(1)(δ) (υποστοιχείο 2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 25(3)(α) (υποστοιχεία 3 και 6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000), και ομόφωνα ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) **ως το υποστοιχείο 5**. Η Απόφαση Μειοψηφίας (των κ.κ. Κυρμίτση και Λαζάρου) καταγράφεται σε ξεχωριστό κείμενο και ακολουθεί.

Η Αρχή έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλόμενων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή δίνει στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς και/ή προσωπικώς, ως επιλέξει. Η υποβολή των απόψεων του οργανισμού, μπορεί να γίνει αυτοπροσώπως και/ή μέσω αντιπροσώπου και/ή μέσω δικηγόρου της επιλογής του.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, καλείται όπως τις υποβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη των Αποφάσεων.

Σε περίπτωση που ο οργανισμός επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, καλείται όπως πληροφορήσει την Αρχή, το αργότερο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη των Αποφάσεων, ότι επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του προσωπικώς, ώστε να ειδοποιηθεί ανάλογα με ειδική επιστολή.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση εντός της πιο πάνω προθεσμίας, θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Μ.Κον.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 63/2018 (17)(Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΙΘΑΝΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6» ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIO ELIOS NETWORK LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 22 Ιανουαρίου, 2020

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

Η υπόθεση εκδικάστηκε σε δύο συνεδρίες της Αρχής, στην υπ. αρ. 38/2019 ημερομ. 16/10/2019 και στην υπ. αρ. 3/2020, ημερομ. 22/1/2020. Στη συνεδρία ημερομ. 16/10/2019 (ενώπιον ολομέλειας) παρευρέθησαν, εκ μέρους του ραδιοφωνικού οργανισμού, ο Διευθυντής του κ. Διονύσης Διονυσίου και η Δικηγόρος του, κ. Κάλια Γεωργίου.

Η απόφαση της Αρχής δεν είναι ομόφωνη. Με την απόφαση της πλειοψηφίας συμφωνούν η Πρόεδρος κ. Ρόνα Πετρή Κασάπη, η Αντιπρόεδρος κ. Μαρία Κούσιου και τα Μέλη κ.κ. Σέργιος Ποΐζης, Χρύσω Τσόκκου και Πάνος Κανελλόπουλος.

Τα Μέλη της Αρχής κ.κ. Τάσος Κυρμίτσης και Αγγελική Λαζάρου, έχουν διαφορετική απόφαση (απόφαση μειοψηφίας).

ΑΠΟΦΑΣΗ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Τα γεγονότα που πλαισιώνουν την παρούσα υπόθεση, αναφέρονται στην απόφαση της πλειοψηφίας και συνεπώς η επανάληψη τους δεν είναι χρήσιμη.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις αφορούν τα πιο κάτω:

1. Στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).
2. Στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

3. Στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

4. Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της υψηλής ποιότητας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

5. Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», το οποίο δε διέπετο από την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας, κατά παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

6. Στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ο οργανισμός μετέδωσε το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**», στο πλαίσιο του οποίου έγινε χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας, κατά παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά, συμπεριλαμβανομένων όλων των γραπτών και προφορικών εξηγήσεων, παραστάσεων και/ή θέσεων του οργανισμού, όπως εκφράστηκαν από τον Διευθυντή και τη Δικηγόρο του, έχουμε ακούσει με ιδιαίτερη προσοχή το επίμαχο πρόγραμμα του οργανισμού, όπως αυτό μεταδόθηκε στις 24 και στις 25/7/2018 και **με πλήρη σεβασμό προς την απόφαση της πλειοψηφίας** κρίνουμε ότι:

→ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ΔΕΝ παραβιάζει το **άρθρο 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Το θέμα της ποιότητας είναι πολύ γενικό και παρόλο που κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος υπήρξε σε μεγάλο βαθμό ένταση, αιχμηρή και έντονη κριτική προς τα λεγόμενα του συγκεκριμένου Μητροπολίτη, είμαστε της άποψης ότι αυτό δεν παραβιάζει την αρχή της υψηλής ποιότητας (**παράγραφος 1 ανωτέρω**).

→ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ΔΕΝ παραβιάζει το **άρθρο 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Το θέμα της ποιότητας της γλώσσας είναι πολύ γενικό. Η γλώσσα είναι ένα εργαλείο το οποίο αναλόγως της κάθε εποχής μεταβάλλεται.

Όπως αναφέρει ο Γ. Μπαμπινιώτης στο βιβλίο του «*Διαλογισμοί για τη γλώσσα και τη γλώσσα μας*» στην σελ. 78: «*Ποια, λοιπόν, είναι η αλήθεια για τη σημερινή κατάσταση της γλώσσας μας; Η αλήθεια είναι ότι **υπάρχει πρόβλημα ποιότητας**: η ποιότητα της γλώσσας που χρησιμοποιούμε στην προφορική και γραπτή μας επικοινωνία **δεν είναι η επιθυμητή**.....Το πως προφέρουμε τη γλώσσα, τί λεξιλόγιο χρησιμοποιούμε από πλευράς σημασιολογικής ευκρίνειας, ευστοχίας, ποικιλίας και υφολογικών αποχρώσεων, το πως αξιοποιούμε τις γραμματικές δομές και τις συντακτικές λειτουργίες, ποικίλες και λεπτές, που προσφέρει η γλώσσα μας, **το σύνολο αυτών των χρήσεων και κυρίως των επιλογών που κάνουμε συνιστούν την ποιότητα της γλώσσας**».*

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, επαναλαμβάνουμε ότι παρόλο που κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος υπήρξε σε μεγάλο βαθμό ένταση, αιχμηρή και έντονη κριτική προς τα λεγόμενα του συγκεκριμένου Μητροπολίτη, είμαστε της άποψης ότι αυτό δεν παραβιάζει την αρχή της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας (**παράγραφος 2 ανωτέρω**).

➔ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **24/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ΔΕΝ παραβιάζει τον **Κανονισμό 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Όπως ορθά αναφέρεται και στην απόφαση της πλειοψηφίας η Αρχή δεν αμφισβητεί τον χαρακτήρα του υπό εξέταση προγράμματος. Τα επικαιρικά προγράμματα, η σάτιρα, ο σχολιασμός της καθημερινής ειδησεογραφίας ακόμα και ο αιχμηρός, έντονος ή/και επικριτικός σχολιασμός είναι θεμιτά, χρήσιμα και ανταποκρίνονται στην αποστολή των ΜΜΕ. Σίγουρα τα όσα μεταδόθηκαν στο ανωτέρω αναφερόμενο πρόγραμμα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως σάτιρα. Συμφωνούμε όμως με την προσέγγιση του οργανισμού ότι μπορούν να χαρακτηριστούν ως αιχμηρός, έντονος ή σκωπτικός σχολιασμός στα πλαίσια της διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου και ως εκ των ανωτέρω ΔΕΝ θεωρούμε ότι η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε ενδέχεται να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας. Αντιθέτως τα όσα λέχθηκαν, παρά τον έντονο και αιχμηρό τρόπο, προσθέτουν στην είδηση, τον προβληματισμό του μέσου ακροατή της χώρας, άσχετα εάν ο μέσος ακροατής συμφωνεί ή όχι με τις απόψεις όπως αυτές παρουσιάστηκαν (**παράγραφος 3 ανωτέρω**).

➔ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ΔΕΝ παραβιάζει το **άρθρο 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Το θέμα της ποιότητας είναι πολύ γενικό και παρόλο που κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος υπήρξε σε μεγάλο βαθμό ένταση, αιχμηρή και έντονη κριτική προς τα λεγόμενα του συγκεκριμένου Μητροπολίτη, είμαστε της άποψης ότι αυτό δεν παραβιάζει την αρχή της υψηλής ποιότητας (**παράγραφος 4 ανωτέρω**).

➔ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, παραβιάζει το **άρθρο 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα). Το θέμα της

ποιότητας της γλώσσας είναι πολύ γενικό. Η γλώσσα είναι ένα εργαλείο το οποίο αναλόγως της κάθε εποχής μεταβάλλεται.

Όπως αναφέρει ο Γ. Μπαμπινιώτης στο βιβλίο του «*Διαλογισμοί για τη γλώσσα και τη γλώσσα μας*» στην σελ. 78: «*Ποια, λοιπόν, είναι η αλήθεια για τη σημερινή κατάσταση της γλώσσας μας; Η αλήθεια είναι ότι **υπάρχει πρόβλημα ποιότητας: η ποιότητα της γλώσσας που χρησιμοποιούμε στην προφορική και γραπτή μας επικοινωνία δεν είναι η επιθυμητή..... Το πως προφέρουμε τη γλώσσα, τί λεξιλόγιο χρησιμοποιούμε από πλευράς σημασιολογικής ευκρίνειας, ευστοχίας, ποικιλίας και υφολογικών αποχρώσεων, το πως αξιολογούμε τις γραμματικές δομές και τις συντακτικές λειτουργίες, ποικίλες και λεπτές, που προσφέρει η γλώσσα μας, το σύνολο αυτών των χρήσεων και κυρίως των επιλογών που κάνουμε συνιστούν την ποιότητα της γλώσσας.***».

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, οι λέξεις που αναφέρθηκαν «σκατόψυχες», «σκατοψυχιά» προς τα λεγόμενα του συγκεκριμένου Μητροπολίτη, είμαστε της άποψης ότι αυτές δεν διαφυλάττουν την ποιότητα της γλώσσας σε ραδιοφωνικό πρόγραμμα αφού είναι υβριστικές (**παράγραφος 5 ανωτέρω**).

➔ Το πρόγραμμα «**Δελτίο Θυέλλης**» όπως μεταδόθηκε στις **25/7/2018**, μεταξύ των ωρών **17:00–18:15**, ΔΕΝ παραβιάζει τον **Κανονισμό 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Όπως ορθά αναφέρεται και στην απόφαση της πλειοψηφίας η Αρχή δεν αμφισβητεί τον χαρακτήρα του υπό εξέταση προγράμματος. Τα επικαιρικά προγράμματα, η σάτιρα, ο σχολιασμός της καθημερινής ειδησεογραφίας ακόμα και ο αιχμηρός, έντονος ή/και επικριτικός σχολιασμός είναι θεμιτά, χρήσιμα και ανταποκρίνονται στην αποστολή των ΜΜΕ. Σίγουρα τα όσα μεταδόθηκαν στο ανωτέρω αναφερόμενο πρόγραμμα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως σάτιρα. Συμφωνούμε όμως με την προσέγγιση του οργανισμού ότι μπορούν να χαρακτηριστούν ως αιχμηρός, έντονος ή σκωπτικός σχολιασμός στα πλαίσια της διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου και ως εκ των ανωτέρω ΔΕΝ θεωρούμε ότι η γλώσσα που χρησιμοποιήθηκε ενδέχεται να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικής ομάδας. Αντιθέτως τα όσα λέχθηκαν, παρά τον έντονο και αιχμηρό τρόπο, προσθέτουν στην είδηση, τον προβληματισμό του μέσου ακροατή της χώρας, άσχετα εάν ο μέσος ακροατής συμφωνεί ή όχι με τις απόψεις όπως αυτές παρουσιάστηκαν (**παράγραφος 6 ανωτέρω**).

Σε σχέση με τους ισχυρισμούς και/ή θέσεις του οργανισμού, όπως καταγράφονται στη γραπτή δήλωση του κ. Διονυσίου, ως επίσης και παρόμοιους γραπτούς και/ή προφορικούς ισχυρισμούς του οργανισμού, για το δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπο έκφρασης υιοθετούμε την απόφαση της πλειοψηφίας.

Σε σχέση με το θέμα των παραπόνων / καταγγελιών που υποβάλλονται στην Αρχή, τον αριθμό των παραπόνων, τα προσωπικά δεδομένα του παραπονούμενου και/ή άλλες σχετικές αναφορές που αφορούν τα μηνύματα που δέχεται ο παρουσιαστής του προγράμματος, οι οποίες έγιναν

στη συνεδρία της Αρχής, ημερομ. 16/10/2019, από τους εκπροσώπους του οργανισμού, υιοθετούμε την απόφαση της πλειοψηφίας.

Σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο ισχυρισμό και/ή θέση του οργανισμού που έχει εγερθεί στην παρούσα υπόθεση με τον οποίο δεν διαφωνούμε ρητά και καταγράφουμε ανωτέρω, συμφωνούμε με τις θέσεις και την κρίση της πλειοψηφίας και δεν έχουμε να προσθέσουμε οτιδήποτε άλλο.

Για τους ανωτέρω λόγους που έχουμε αναφέρει, κρίνουμε ότι από τα έξι ανωτέρω υποστοιχεία **προκύπτει παράβαση στο 5^ο υποστοιχείο μόνο.**

(ΤΑΣΟΣ ΚΥΡΜΙΤΣΗΣ)

Μέλος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

(ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΛΑΖΑΡΟΥ)

Μέλος

Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 63/2018(17)(Ε)

ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ «ΠΟΛΙΤΗΣ 107,6», ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «RADIO ELIOS NETWORK LIMITED»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ: 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2021

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Προέδρου, Μαρίας Κούσιου, Αντιπροέδρου, Σέργιου Ποΐζη, Τάσου Κυρμίτση, Αγγελικής Λαζάρου, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου, Μελών.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **22 Ιανουαρίου 2020**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ως εξής:

- **κατά πλειοψηφία¹** ότι υπάρχουν παραβάσεις των **άρθρων 26(1)(β) (υποστοιχεία 1 και 4) και 26(1)(δ) (υποστοιχείο 2)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και του **Κανονισμού 25(3)(α) (υποστοιχεία 3 και 6)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000)
- **ομόφωνα** ότι υπάρχει παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ) (υποστοιχείο 5)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Τα πιο πάνω άρθρα αναφέρουν:

26(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

(β) της υψηλής ποιότητας·

(δ) της διαφύλαξης της ποιότητας της γλώσσας·

¹ κ.κ. Ρόνας Πετρή Κασάπη, Μαρίας Κούσιου, Σέργιου Ποΐζη, Χρύσως Τσόκκου και Πάνου Κανελλόπουλου.

Ο πιο πάνω Κανονισμός αναφέρει:

25 Οι πιο κάτω κανόνες αφορούν τη γλώσσα που χρησιμοποιείται στις εκπομπές:

(3) Απαγορεύεται:

(α) η χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαίσθησες θρησκευτικών, φυλετικών, πολιτικών ή άλλων κοινωνικών ομάδων·

Η Αρχή έδωσε στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουστεί και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του **άρθρου 3(2)(ζ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα).

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υπόθεσης, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να ακουστεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **10/6/2021**, κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής διοικητικών κυρώσεων γραπτώς και/ή προσωπικώς. Η Αρχή ενημέρωσε τον οργανισμό ότι, εάν επιθυμεί να υποβάλει τις απόψεις του γραπτώς, να τις υποβάλει εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη της επιστολής και εάν επιθυμεί να τις υποβάλει προσωπικώς, να πληροφορήσει σχετικά την Αρχή, εντός ίδιας προθεσμίας, ώστε να ειδοποιηθεί με ειδική επιστολή για τον σκοπό αυτό. Τονίστηκε επίσης ότι, σε περίπτωση που δεν ληφθεί οποιαδήποτε απάντηση εντός της καθορισμένης προθεσμίας, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή διοικητικών κυρώσεων.

Ο οργανισμός με επιστολή της Δικηγόρου του κ. Κάλιας Γεωργίου, ημερομ. **15/6/2021 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α')**, υπέβαλε γραπτώς απόψεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Σε σχέση με τους παρακάτω ισχυρισμούς του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομ. 15/6/2021, η Αρχή αναφέρει τα εξής:

2. Παρατηρούμε ότι η απόφαση της Αρχής δεν είναι ομόφωνη. Η απόφαση της μειοψηφίας σε ότι αφορά τα σημεία που διαφέρει από αυτήν της πλειοψηφίας, περιέχει απόψεις και θέσεις καταφανώς διαφορετικές, αν όχι εκ διαμέτρου αντίθετες, από αυτές που εκφράζει η πλειοψηφία στην δική της απόφαση. Θεωρούμε ότι αυτό από μόνο του είναι στοιχείο που θα πρέπει όχι μόνο να προβληματίσει την ίδια την Αρχή, αλλά και να ληφθεί υπόψιν κατά την διαδικασία επιβολής κυρώσεων, υπέρ των καταγγελλόμενων.

Σύμφωνα με το άρθρο 7(5) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) «*Τέσσερα μέλη παριστάμενα στη συνεδρία συνιστούν απαρτία. Οι αποφάσεις της Αρχής λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σε περίπτωση ισοψηφίας ο προεδρεύων της συνεδρίασης έχει δεύτερη ή νικώσα ψήφο*».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 25(1) του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (158(I)/1999) «*Αν δεν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο, οι αποφάσεις ενός συλλογικού οργάνου λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία και, σε περίπτωση ισοψηφίας, επικρατεί η ψήφος του προέδρου*».

Είναι αναμενόμενο ότι, στο πλαίσιο λειτουργίας και λήψης αποφάσεων στα διάφορα συλλογικά όργανα, θα υπάρξουν περιπτώσεις όπου δεν θα συγκλίνουν οι απόψεις των προσώπων που τα συγκροτούν/απαρτίζουν. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι τα συλλογικά όργανα απαρτίζονται από άτομα με διαφορετικό τρόπο σκέψης, διαφορετικό (μεταξύ άλλων) μορφωτικό, επαγγελματικό, οικογενειακό και κοινωνικό υπόβαθρο, ως επίσης και διαφορετικές ευαισθησίες και αντιλήψεις. Ο Νομοθέτης, αντιλαμβανόμενος τα πιο πάνω, καθιέρωσε την πλειοψηφία ως ενδεχομένως το επικρατέστερο / συχνότερο σύστημα λήψης αποφάσεων στα συλλογικά όργανα, ώστε να λαμβάνονται αποφάσεις που αντικατοπτρίζουν και αντιπροσωπεύουν την επικρατέστερη θέση / άποψη. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται από την Αρχή, ουδόλως ξεφεύγουν του πιο πάνω πλαισίου, γιατί κάτι τέτοιο θα ήταν ουτοπικό. Γι' αυτό και θεωρεί ως υπερβολική την άποψη του οργανισμού ότι, το γεγονός ότι η απόφαση της Αρχής λήφθηκε πλειοψηφικά και όχι ομόφωνα, θα πρέπει να την προβληματίσει. Υπενθυμίζεται επίσης ότι, όσον αφορά στην παράβαση του υποστοιχείου 5 της υπόθεσης, η απόφαση λήφθηκε ομόφωνα. Εν κατακλείδι, η Αρχή θεωρεί ότι η λήψη πλειοψηφικών αποφάσεων είναι ένδειξη (ή/και απόδειξη) δημοκρατικής και εύρυθμης λειτουργίας ενός συλλογικού οργάνου.

Σε σχέση με τους παρακάτω ισχυρισμούς του οργανισμού, ως η επιστολή του ημερομ. 15/6/2021, η Αρχή διευκρινίζει (ή/και επαναλαμβάνει) τα εξής:

3. Επισύρεται η προσοχή της Αρχής ότι οι κυρώσεις που τυχόν θα επιβάλει, εφόσον συνιστούν περιορισμό του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης, ως τέτοιοι θα πρέπει να είναι αναγκαίοι σε μια δημοκρατική κοινωνία και να μην είναι δυσανάλογοι σε σχέση με τον σκοπό που εξυπηρετούν.

Οι περιορισμοί της ελευθερίας της έκφρασης πρέπει να ερμηνεύονται αυστηρά, ως εξάλλου έχει διατυπωθεί και σε αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ). Η Αρχή έχει γνώση των αποφάσεων του ΕΔΔΑ, τις σέβεται, τις εφαρμόζει και πάντοτε τηρεί την αρχή της αναλογικότητας στη λήψη των αποφάσεών της. Επισημαίνεται ότι η Αρχή, πριν τη λήψη οποιασδήποτε απόφασης, σταθμίζει τα συμφέροντα που διακυβεύονται σε κάθε περίπτωση, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα της

ελεύθερης έκφρασης των δημοσιογράφων, τη διασφάλιση σεβασμού προς τα πρόσωπα που αναφέρονται ή/και συμμετέχουν σε ραδιοτηλεοπτικά προγράμματα και τα δικαιώματα του ραδιοτηλεοπτικού κοινού (μεταξύ άλλων για υψηλή ποιότητα προγραμμάτων, διαφύλαξη της ποιότητας της γλώσσας και μη χρήση της γλώσσας με τρόπο που μπορεί να θίξει τις ευαισθησίες θρησκευτικών ή/και άλλων ομάδων).

Η Αρχή υιοθετεί και επαναλαμβάνει το περιεχόμενο της ταυτάριθμης Απόφασής της, ημερομ. 22/1/2020, με το οποίο απαντά και/ή τοποθετείται επί όλων των γραπτών και/ή προφορικών θέσεων και/ή ισχυρισμών του οργανισμού, ως επίσης και επί των παραβάσεων της υπόθεσης και στην οποία (Απόφαση) παραπέμπει τον οργανισμό.

Επιπρόσθετα, η Αρχή παραπέμπει τον οργανισμό στην Απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου στην υπόθεση με αριθμό 1100/2018, RADIO ELIOS NETWORK LTD v ΑΡΧΗΣ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ημερομ. 9/4/2021, το περιεχόμενο της οποίας κρίνει ως βοηθητικό και/ή ενδιαφέρον.

Ενόψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και όλων των απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης και τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει να επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **24/7/2018** και στις **25/7/2018**, κυρώσεις ως ακολούθως:

ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΙΣ 24/7/2018 (ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ)

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 2-**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.200**.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 3-**, το διοικητικό πρόστιμο των **€800**.
- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 1-**, η Αρχή δεν επιβάλλει οποιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και των συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 2, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΙΣ 25/7/2018 (ΟΜΟΦΩΝΑ)

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(δ)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 5-**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.500**.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΓΙΝΑΝ ΣΤΙΣ 25/7/2018 (ΚΑΤΑ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ)

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 25(3)(α)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) –**υποστοιχείο 6-**, το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000**.
- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(β)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(Ι)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) –**υποστοιχείο 4-**, η Αρχή δεν επιβάλλει οποιανδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και των συστατικών στοιχείων της παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 5, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να καταβάλει στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το συνολικό διοικητικό πρόστιμο των **€4.500** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σε αυτόν της παρούσας απόφασης.

Τα Μέλη της Αρχής κ.κ. Λαζάρου και Κυρμίτσης (οι οποίοι στην Α΄ φάση της παρούσας υπόθεσης μειοψήφησαν και εξέδωσαν ξεχωριστή απόφαση) δηλώνουν ότι η παρούσα απόφαση, ημερομ. 1/9/2021, συμπεριλαμβανομένου και του ποσού που επιβλήθηκε ως διοικητικό πρόστιμο στο υποστοιχείο 5 αυτής, αντικατοπτρίζει πλήρως τις θέσεις τους και ως εκ τούτου δεν θα προχωρήσουν σε έκδοση δικής τους απόφασης, ήτοι Απόφασης Μειοψηφίας για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

(ΡΟΝΑ ΠΕΤΡΗ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.Kov.